

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
projektu „AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA MIASTA NOWEGO SĄCZA
NA LATA 2013-2016
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2017-2020”**

ul. Niemodlińska 79 pok. 22/23
45-864 Opole
tel./fax. 77/454-07-10, 77/474-24-57
kom. 605-26-24-27, 607-790-585
mail: albeko@poczta.fm, beatapodgorska@poczta.fm

Wykonawcą
Prognozy oddziaływania na środowisko
projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza
na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020”
był zespół
firmy Albeko z siedzibą w Opolu
w składzie:

mgr inż. Beata Podgórska
mgr inż. Jarosław Górniak
mgr inż. Paweł Synowiec
mgr Marta Stelmach
Mateusz Podgórski

SPIS TREŚCI

SPIS TABEL	4
SPIS RYSUNKÓW.....	5
ZAŁĄCZNIKI.....	5
1. STAN FORMALNO-PRAWNY I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY	6
2. ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	6
3. ZASTOSOWANE METODY I WYKORZYSTANE MATERIAŁY.....	8
4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I POWIĄZANIU Z INNYMI DOKUMENTAMI	9
5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI DOKUMENTU.....	11
5.1. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA MIASTA NOWEGO SĄCZA	11
5.2. OCENA STANU ŚRODOWISKA	13
5.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI DOKUMENTU	21
6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	22
6.1. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE.....	22
6.1.1. Wody powierzchniowe	22
6.1.2. Wody podziemne.....	23
6.2. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	23
6.3. HAŁAS.....	25
6.4. PROMIENIOWANIE NIEJONIZUJĄCE.....	26
6.5. ZASOBY PRZYRODNICZE	27
6.6. POWIERZCHNIA ZIEMI	27
6.7. GOSPODARKA ODPADAMI	28
6.7.1. Składowiska odpadów	28
6.7.2. Instalacje odzysku i innego niż składowanie unieszkodliwiania odpadów	28
6.7.3. System gospodarowania odpadami komunalnymi	28
7. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROGRAMU.....	29
7.1. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE.....	29
7.2. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	29
7.3. HAŁAS.....	30
7.4. PROMIENIOWANIE NIEJONIZUJĄCE.....	31
7.5. ZASOBY PRZYRODNICZE	31
7.6. POWIERZCHNIA ZIEMI	32
7.7. GOSPODARKA ODPADAMI	33
8. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	34
8.1. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA OKREŚLONE W AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA NOWEGO SĄCZA	34

8.1.1. Cele wynikające z polityki unijnej.....	34
8.1.2. Cele wynikające z Polityki Ekologicznej Państwa	37
8.1.3. Cele wynikające z polityki lokalnej.....	40
8.1.4. Zgodność celów Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza z celami polityk nadrzędnych i równoległych.....	45
8.1.5. Zgodność celów Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza z zapisami Ustawy o ochronie przyrody	45
8.1.6. Zgodność celów Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza z zapisami KPGO 2014 oraz PGOWM (2012)	46
9. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE	48
9.1. PODSUMOWANIE PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE ASPEKTY ŚRODOWISKA, W SZCZEGÓLNOŚCI NA OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ	53
9.1.1. Oddziaływanie na obszary Natura 2000, bioróżnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta.....	53
9.1.2. Oddziaływanie na wody.....	55
9.1.3. Oddziaływania na klimat akustyczny	56
9.1.4. Oddziaływanie na powietrze	57
9.1.5. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz	57
9.1.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne	58
9.1.7. Oddziaływanie na ludzi.....	58
9.1.8. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne.....	59
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	60
11. ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE.....	61
12. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	61
13. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	62
14. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	63
15. STRESZCZENIE	65
16. LITERATURA	67

SPIS TABEL

Tabela 1. Pomniki przyrody na terenie Nowego Sącza.....	18
Tabela 2. Wyniki bieżącej oceny jakości powietrza za rok 2012	24
Tabela 3. Powiązanie celów ochrony środowiska określone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza z VI Wspólnotowym Programem Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego	35
Tabela 4. Powiązanie celów ochrony środowiska określone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza z Polityką Ekologiczną Państwa	38
Tabela 5. Powiązanie celów ochrony środowiska określone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza ze Strategią Rozwoju Nowego Sącza.....	41

Tabela 6. Przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne aspekty środowiska.49

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie Miasta Nowego Sącza na tle województwa małopolskiego.....11

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK 1. Aktualny stan zagospodarowania przestrzennego miasta Nowego Sącza oraz lokalizacja obszarów objętych ochroną prawną i proponowanych obszarów w obrębie miasta Nowego Sącza

1. STAN FORMALNO-PRAWNY I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko do projektów dokumentów strategicznych - programów, planów i polityk wynika z art. 46 oraz art. 51 **Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227, z późn. zm.)**. Przepisy tej ustawy zobowiązują organ opracowujący Aktualizację Programu Ochrony Środowiska (APOŚ) dla Miasta Nowego Sącza na lata 2013- 2016 z perspektywą na lata 2017- 2020 do sporządzenia dokumentacji prognozy oddziaływania na środowisko oraz przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko z udziałem społecznym.

Niniejsza Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Prognoza wskazuje na możliwe negatywne skutki realizacji Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska i przedstawia zalecenia dotyczące przeciwdziałania ewentualnym negatywnym skutkom oraz przedstawia sposoby ich minimalizacji.

2. ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Zakres Prognozy wynika z art. 51 ust. 2 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz ustaleń Zamawiającego, który otrzymał pisma określające zakres i stopień szczegółowości Prognozy od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie (znak:) oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Krakowie (znak:) i zgodnie z powyższym Prognoza powinna:

1) zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627- tekst jednolity z późn. zm.),
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawiać:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Celem wykonania Prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska oraz ocena jego natężenia, a także określenie czy w należyty sposób został uwzględniony w dokumencie interes środowiska przyrodniczego i kulturowego.

3. ZASTOSOWANE METODY I WYKORZYSTANE MATERIAŁY

Przy opracowywaniu niniejszej Prognozy oparto się na ustawie z dnia 3 października 2008 r. **o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko** (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.). Określa ona sposób postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji programu. Proces opiniowania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko oraz określenie zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy prowadzi Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

Podczas opracowywania Prognozy kierowano się również ustawą dnia 3 października **o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw** (Dz. U. z 2008 r. Nr 201, poz. 1237, z późn. zm.). Ustawa ta uszczegóławia przepisy odnośnie obszarów podlegających ochronie, w szczególności obszarów Natura 2000.

Aby w pełni ocenić czy Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju przy opracowywaniu Prognozy, obok aktów prawnych, wykorzystano szereg dokumentów strategicznych, szczebla regionalnego i krajowego, odnoszących się bezpośrednio jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Przy opracowywaniu Prognozy zastosowano metodę macierzy interakcji. Przyjęta tu macierz jest wykresem siatki, w której w wierszach wpisano uruchamiane przez realizację Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska zamierzenia (cele strategiczne), a w kolumnach wpisano wskaźniki charakteryzujące i opisujące środowisko. Występowanie wzajemnego oddziaływania pomiędzy składnikami przeciwstawnych osi zaznaczono symbolem:

- **(+)** – realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(-)** – realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(+/-)** – realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie różnych aspektów analizowanego zagadnienia,
- **(0)** - realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie
- **(N)** – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków, są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I POWIĄZANIU Z INNYMI DOKUMENTAMI

W Prognozie oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska uwzględniono cele główne oraz cele pośrednie dotyczące poszczególnych komponentów środowiska. Do każdego z celów przyporządkowane zostały kierunki działań zmierzające do osiągnięcia postawionych celów.

W Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza cele środowiskowe skupiają się głównie na ochronie wód, ochronie powietrza, ochronie przed hałasem oraz ochronie przyrody. Określone cele mają wpłynąć odpowiednio na: utrzymanie i osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, utrzymanie określonego stanu powietrza w zakresie pyłu zawieszonego, zmniejszenie narażenia na ponadnormatywny hałas oraz zachowanie bioróżnorodności biologicznej.

Analizując cele sformułowane w APOŚ dla Miasta Nowego Sącza, oprócz analizy ich wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań określonych w dokumentach nadrzędnych (krajowym i wojewódzkim) oraz równoległych, określonych na szczeblu miasta. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów w znacznym stopniu zależy możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej miasta.

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska jest zgodna z następującymi dokumentami planistycznymi:

- Strategią Rozwoju Nowego Sącza,
- Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego w mieście Nowego Sącza,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Nowego Sącza.

Zadania wyznaczone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska wskazują szereg działań jakie mają być podjęte dla rozwoju gospodarczego regionu przy jednoczesnym utrzymaniu dobrego stanu środowiska. Ocenia się, że podjęte działania w perspektywie długoterminowej będą miały korzystny wpływ na środowisko regionu.

Ponadto Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza jest zgodny z *Ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2013 r., nr. 0, poz. 627- tekst jednolity z późn. zm.)*.

Na terenie Nowego Sącza zostały wyznaczone obszary Natura 2000 mające znaczenie dla Wspólnoty tj. SOO „Nawojowa” na podstawie Decyzji Komisji Nr 2009/91/WE z dn. 12.12.2008 r. (Dz. Urz. UE L 43/21 z dn. 13.02.2009 r.) oraz SOO „Środkowy Dunajec z dopływami” na podstawie Decyzji Komisji Nr 2011/64/EU z dn. 10.01.2011 r. (Dz. Urz. UE L 33/146 z dn. 08.02.2011 r.).

Ponadto powołane zostały:

- Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Pomniki przyrody ożywionej: 27 obiektów.

Przyjęcie obszarów Natura 2000 do prawa polskiego wiąże się z przyjęciem rozporządzenia Ministra Środowiska, w którym określa się nazwę, położenie administracyjne, obszar i mapę obszaru, cel i przedmiot ochrony. W terminie 6 lat od zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków zostaje opracowany plan zadań ochronnych na okres 10 lat.

Ustanowienie obszaru chronionego krajobrazu następuje na drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, położenie, obszar, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wybrane spośród zakazów. Ustanowienie pomniku przyrody następuje na drodze uchwały rady gminy, która określa nazwę obiektu lub obszaru, położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony oraz zakazy dla danego obiektu.

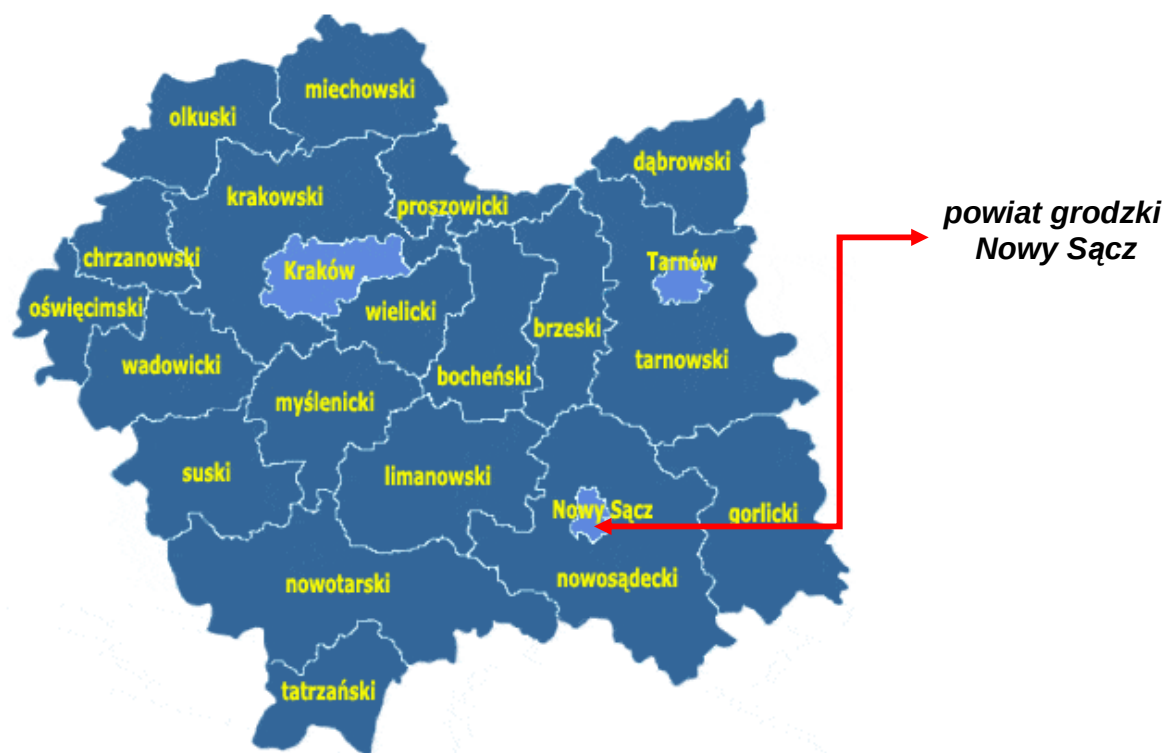
Cele wyznaczone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska uwzględniają cele ochrony i zakazy wyznaczone dla obszarów lub obiektów objętych ochroną w ramach aktów prawa miejscowego. Stopień zgodności zapisów APOŚ z zapisami aktów prawa miejscowego ustanawiających formy ochrony przyrody (w tym z ochroną gatunkową roślin, grzybów i zwierząt) określa się jako całkowity.

5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI DOKUMENTU

5.1. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA MIASTA NOWEGO SĄCZA

Gmina Nowego Sącza leży w południowej części Polski na terenie województwa małopolskiego. Nowy Sącz graniczy z gminą Chelmec od północy, wschodu i zachodu, z gminą Kamionka Wielka od wschodu, z gminą Nawojowa i gminą Stary Sącz od południa i gminą Podegrodzie od zachodu. Powierzchnia Nowego Sącza wynosi 57,06 km². Według danych pozyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego – liczba mieszkańców w mieście na koniec 2012 r. wynosiła 84 129 osób.

Rysunek 1. Położenie Miasta Nowego Sącza na tle województwa małopolskiego

Źródło: www.gminy.pl;

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Nowy Sącz położony jest w prowincji Zewnętrznych Karpat Zachodnich, podprowincji Beskidów Zachodnich i makroregionie Kotliny Sądeckiej (513.53).

Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne Nowego Sącza odpowiadają warunkom rozległych kotlin śródgórskich. Zróżnicowana rzeźba terenu oraz duże wzniesienia nad poziomem morza, przy znacznych wysokościach względnych decydują o bogactwie zjawisk klimatycznych. Klimat Kotliny Sądeckiej jest stosunkowo łagodny w porównaniu do górskiego klimatu Beskidu Sądeckiego. W Kotlinie zachodzi szereg zjawisk meteorologicznych, takich jak, mgły, przymrozki, szczególnie w okresie jesienno – zimowym. W Kotlinie Sądeckiej przeważają cisze (53,7%) oraz słabe wiatry. Główne

przewietrzanie kotliny następuje dolinami rzek. Dolina Popradu stanowi dogodną drogę migracji dla mas powietrza z Wielkiej Niziny Węgierskiej.

Średnia temperatura roczna w Nowym Sączu wynosi ok. 7÷8°C. Najcieplejszymi miesiącami są lipiec i sierpień z temperaturą ok. 17°C, najchłodniejsze to styczeń i luty - około - 5°C. Wiosna jest chłodna i deszczowa, jesień długa i słoneczna. Ilość opadów związana jest z ukształtowaniem terenu i wysokością n.p.m. i waha się w granicach 700÷900 mm. Podgórski charakter klimatu Nowego Sącza i okolic, decyduje o stosunkowo dużej ilości opadów. Maksimum opadów przypada na czerwiec i lipiec, w zimie opady są najmniejsze. Pokrywa śnieżna zalega tu przez 120÷150 dni. Na stokach północnych oraz w kotlinach śródogórskich notuje się większe ilości opadów, niższe temperatury, większą ilość dni mroźnych oraz dłuższy okres zalegania śniegu.

Ukształtowanie powierzchni, geomorfologia, geologia

Utwory geologiczne występujące na terenie miasta reprezentują przedział czasowy od kredy górnej (Senon) po czwartorzęd. Utwory te należą do trzech odrębnych pięter strukturalnych. Do piętra najstarszego należą osady wieku kredowego i paleogeńskiego po oligocen włącznie. Piętro środkowe tworzą osady miocenu środkowego, zaś piętro najmłodsze osady czwartorzędowe.

Miasto zlokalizowane jest u podnóża masywów górskich Beskidu Sądeckiego, Beskidu Wyspowego i Beskidu Niskiego, w Kotlinie Sądeckiej, która zajmuje 63 % powierzchni miasta. Kotlina Sądecka jest pojmowana jako szeroka (3–8 km) dolina w widłach Dunajca, Popradu i Kamienicy, wcięta w wierzchowinę pogórza. Dna dolin obniżają się w obrębie kotliny od ok. 340 do 270 m.

Analiza zagospodarowania przestrzennego

Strukturę przestrzenną miasta charakteryzują:

- obszary zabudowy miejskiej, handlowej i przemysłowej,
- występowanie obszarów Natura 2000,
- średni stopień zalesienia,
- przebieg szlaków kolejowych i drogowych o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym.

Struktura przestrzenna miasta wynika z jej rozwoju oraz działań antropogenicznych współczesnych. Szkielet struktury przestrzennej miasta wyznaczają:

- położenie w Kotlinie Sądeckiej,
- układ komunikacyjny,
- przebiegające sieci elektroenergetyczne i gazowe, które ze względu na strefy techniczne i zagrożenia wyłączają znaczne ilości terenów z zabudowy (tereny wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego).

Struktura funkcjonalno - przestrzenna miasta jest wynikiem nałożenia się trzech podstawowych jakości: struktury genetycznej (fazy rozwoju miasta), struktury funkcjonalnej i fizjonomii, które łącznie budują istniejący model miasta.

W przestrzeni miasta, mimo pewnych zakłóceń będących skutkiem okresów stagnacji ale i też spontanicznego rozwoju, można wyodrębnić obszary związane z kolejnymi fazami rozwoju i wykształconej wiodącej funkcji. Należą do nich:

- centrum w ramach pierwotnego obszaru miasta - miasta lokacyjnego. Założenie wyniesione na wysokiej skarpie, w widłach rzek Dunajec i Kamienicy zamknięte od południa ulicami: Szwedzką i Wałową. W obrębie zachowanego z czasów lokacji układu urbanistycznego zlokalizowane są zespoły i obiekty o najwyższej w mieście wartości kulturowej.
- tereny historycznych przedmieść skupione wokół ulic: Lwowskiej, Jagiellońskiej, Długosza oraz zespół Kolonii Kolejowej.
- tereny współczesnych osiedli mieszkaniowych wielorodzinnych wypełniające obszary dawnych kompleksów rolnych. Powstające przez ostatnie pół wieku osiedla są jednostkami

mieszkaniowymi o zunifikowanych formach architektonicznych, a kubaturą i wysokościami dominują w krajobrazie miasta.

- tereny aktywności gospodarczej rozwijane od końca XIX w., skoncentrowane wzdłuż linii kolejowej i głównych dróg wylotowych. W założeniu lokalizowane w strefie zewnętrznej miasta - wzdłuż trasy kolei, obecnie tworzą wewnętrzny pierścień dzielący tereny mieszkaniowe.
- obszary obrzeży miasta, w tym tereny przyłączonych do niego sąsiednich wsi o przewadze gruntów rolnych, dużych walorach krajobrazowych, związane ze strefą wzgórz. Sukcesywnie zabudowywane obiektami mieszkalnymi.
- tereny różnych form zabudowy mieszkalnej i usługowej, pozbawione cech rzutujących na tożsamość miasta oraz tereny niezabudowane w obrębie dna doliny możliwe do zainwestowania.
- tereny zieleni wzdłuż rzek o walorze znaczącym w krajobrazie miasta stanowiące zasób do wykorzystania dla rekreacji.

Środowisko przyrodnicze

Zasadnicza część Nowego Sącza położona jest na terenach górskich w Kotlinie Sądeckiej (na granicy Beskidów i Pogórza Karpackiego), na obszarze poziomów terasowych rzek Dunajca, Popradu, Kamienicy Nawojowskiej i Łubinki (jest to ok. 63% powierzchni miasta). Warunki przyrodnicze odpowiadają warunkom rozległych kotlin śródgórskich, głównie w odniesieniu do klimatu i cech hydrogeologicznych. Pozostała część miasta ulokowana jest na otaczających wzgórzach (Pogórza Nawojowskiego i Ciężkowickiego), typowych dla pogórzy niskich i średnich. Charakteryzują się one silnym rozdolnieniem, zróżnicowanymi spadkami i podatnością na procesy erozyjno- denudacyjne.

Obszary przyrodniczo cenne i ciągi ekologiczne w obrębie miasta Nowego Sącza stanowią rzeki Dunajec i Kamienica.

5.2. OCENA STANU ŚRODOWISKA

Wody powierzchniowe

Warunki hydrograficzne Nowego Sącza wynikają z położenia miasta w środkowej części Kotliny Sądeckiej na wysokości średnio ok. 300 m n.p.m. Miasto zlokalizowane jest w rozwidleniu dwóch rzek: Dunajca i Kamienicy Nawojowskiej, które wchodzi w skład dorzecza Wisły.

Hydrograficzną osią Kotliny Sądeckiej jest rzeka Dunajec, która na terenie Nowego Sącza przejmując wody licznych dopływów. Poza ww. głównymi rzekami przez teren miasta przepływa szereg mniejszych cieków (Potok Wielopolanka, Potok Kretówka, Potok Żeglarka, Potok Dąbrówka, Potok Elektrodon, Potok Szczubanowski, Potok Naściszowski, Potok Chruślicki, Potok Łęg, Potok Łącznik, Potok Majdan, Potok Biczycanka, Potok Szymanowianka).

Wody podziemne

Na obszarze Nowego Sącza wody podziemne występują w trzeciorzędowo (paleogen)-kredowym fliszu oraz w osadach trzeciorzędowych (miocen) i czwartorzędowych. Wody występujące w utworach fliszowych mają charakter szczelinowo- warstwowy, natomiast wody występujące w osadach miocenich i czwartorzędowych mają charakter porowy. Zachodnia część miasta położona jest na obszarze występowania czwartorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – Dolina Rzeki Dunajec (Nowy Sącz) nr 437.

Walory przyrodnicze miasta

Lasy

W Nowym Sączu lasy zajmują powierzchnię 624,0 ha, co stanowi 10,8 % powierzchni miasta. Większość lasów stanowi własność prywatną (480,5 ha- ok. 77,0 %), pozostałe lasy pozostają własność publiczną (143,5 ha- ok. 23 %).

W przypadku lasów publicznych Skarbu Państwa pozostają one z zarządzie Lasów Państwowych. Na terenie miasta Nowego Sącza nadzór nad Lasami Państwowymi sprawuje Nadleśnictwo Stary Sącz. Plan urządzenia lasu sporządzony dla Nadleśnictwa Stary Sącz na lata 2006- 2015 został zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 18 września 2006r.

Lasy stanowią istotny walor przyrodniczy i krajobrazowy obszaru miasta Nowego Sącza. Lasy uległy w znacznym stopniu fragmentaryzacji, jednak ich skład gatunkowy jest urozmaicony. Charakterystycznymi zespołami roślinnymi - silnie przekształconymi przez człowieka - są: bór mieszany z udziałem dębu, świerka i brzozy oraz fragmenty lasu dębowo-gradowego. Występuje tu również unikatowe, mało znane zbiorowisko, które tworzy klon.

Ochrona zbiorowisk leśnych jest istotna z uwagi na walory biotyczne, krajobrazowe, istotny element struktury przyrodniczej miasta, ale również funkcje glebo- i wodochronne. Jedynym obszarem posiadającym status lasów ochronnych (z mocy ustawy o lasach) jest Las Falkowski (Decyzja nr Śr. XVIII. GK. 6113/1/03 Wojewody Małopolskiego z dnia 18 września 2003 r.). Wiodącą funkcją jest funkcja pozaprodukcyjna związana z dydaktyką, rekreacją i wypoczynkiem. Gospodarka leśna prowadzona jest w oparciu o uproszczony plan urządzenia lasu gminnego Miasta Nowy Sącz „Las Falkowski” zatwierdzony na okres od 1.01.2007 r. do 31.12.2016 r. Las Falkowski zajmuje powierzchnię 41,6214 ha i stanowi własność Miasta Nowego Sącza.

Zieleń urządzona

Zieleń urządzona stanowi o walorach estetycznych krajobrazu, a tym samym atrakcyjności miasta, jak również o komforcie życia mieszkańców. W intensywnie zainwestowanym obszarze Kotliny enklawy zieleni urządzonej tworzą: parki publiczne i założenia parkowe przy poszczególnych obiektach, (np.: w obrębie Białego Klasztoru, Szpitala, Willi Marii), zieleń pokrywająca skarpy (np. skarpę miejską, Gęsie Planty), szpalery zieleni (np.: Aleje Wolności, ul. Kraszewskiego, ul. Kilińskiego), zieleń przyrzeczna, skwery, zieleń formowana jako ozdobne klomby, tereny wyłączone z zainwestowania z innych względów funkcjonalnych i kulturowych (np. tereny Starej Sandecji), cmentarze, ogrody przydomowe i ogródki działkowe.

Niski wskaźnik zieleni w mieście Nowym Sączu w porównaniu z innymi miastami wyraźnie obliuguje do ochrony istniejących terenów zieleni urządzonej i sukcesywnego wzbogacenia miasta o nowe tereny tego typu.

Obszary przyrodniczo cenne

Na terenie Nowego Sącza ustanowiono następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000:
 - zatwierdzone decyzją KE: SOO Nawojowa (PLH120035)¹, SOO Środkowy Dunajec z dopływami (PLH120088)²;
- Obszar Chronionego Krajobrazu:
 - o Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Pomniki przyrody ożywionej: 27 obiektów.

¹ Decyzja Komisji Nr 2009/91/WE z dn. 12.12.2008 r. (Dz. Urz. UE L 43/21 z dn. 13.02.2009 r.)

² Decyzja Komisji Nr 2011/64/EU z dn. 10.01.2011 r. (Dz. Urz. UE L 33/146 z dn. 08.02.2011 r.)

Powierzchnia obszarów chronionych na terenie Nowego Sącza wynosi 410,2 ha, co stanowi ok. 7 % powierzchni miasta (GUS, 2012r.³).

Aktualny stan zagospodarowania przestrzennego miasta Nowego Sącza oraz lokalizację obszarów objętych ochroną prawną i proponowanych obszarów w obrębie miasta Nowego Sącza przedstawiono poglądowo na Załączniku 1.

Obszar Natura 2000

„Nawojowa” (PLH120035)

POWIERZCHNIA: 1 994,0 ha

OPIS OBSZARU

Ostoja położona jest na pograniczu Beskidu Sądeckiego i Beskidu Niskiego. Obejmuje pasmo Rychelowej Góry (624 m n.p.m.). Podłoże skalne zbudowane jest z fliszu, czyli z naprzemianlegle ułożonych piaskowców, zlepieńców, łupków i margli.

Charakterystycznym zjawiskiem są występujące tu osuwiska. Do wysokości ok. 550 m n.p.m. występuje piętro pogórza, a powyżej piętro regla dolnego, w którym dominują dolnoregłowe lasy jodłowe. Głównymi gatunkami lasotwórczymi są jodła i buk.

Obszar utworzony dla ochrony kolonii rozrodzczych podkowca małego. W obecnych granicach obejmuje 4 kolonie rozrodcze podkowca małego i ich obszar żerowania. Kolonie rozrodcze znajdują się w następujących obiektach:

- Pałac w Nawojowej - kolonia rozrodcza podkowca małego na strychu pałacu w Nawojowej,
- Kościół w Kamionce Wielkiej - kolonia rozrodcza podkowca małego na strychu kościoła w Kamionce Wielkiej,
- Kościół w Królowej Górnej - kolonia rozrodcza podkowca małego na strychu kościoła w Królowej Górnej,
- Plebania w Królowej Górnej - kolonie rozrodcze podkowca małego i mroczka późnego na strychu.

WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Jeden z najważniejszych obszarów dla zachowania populacji podkowca małego oraz istotne obszary występowania nocka dużego oraz nocka orzęsionego. Znajdują się tu należące do największych w naszym kraju kolonie rozrodcze tych gatunków. W okresie letnim przebywa tu ok. 5 % monitorowanej populacji podkowca małego.

Na terenie ostoi stwierdzono występowanie 2 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Obszar chroni także populacje 3 gatunków płazów.

ZAGROŻENIA

Wszystkie stanowiska letnich kolonii nietoperzy znajdują się na strychach budynków i ich zachowanie zależy wyłącznie od dobrej woli właścicieli i użytkowników tych obiektów. Zagrożenia dla istnienia stanowisk związane są zarówno z wykorzystywaniem samych budynków, jak i ich otoczenia. Do najważniejszych zagrożeń należą:

- prace remontowe wykonywane w nieodpowiednich terminach i z wykorzystaniem niebezpiecznych dla ssaków środków konserwacji drewna,
- uszczelnianie budynków i zamykanie otworów wlotowych niezbędnych dla nietoperzy,
- wycinanie drzew i krzewów w otoczeniu schronień nietoperzy, na trasach przelotu oraz żerowiskach,

³ Dane nie uwzględniają powierzchni obszarów Natura 2000.

- iluminacja budynków będących schronieniami nietoperzy poprzez instalację reflektorów,
- plany zaadoptowania cennego zimowiska i kwatery przejściowej podkowca małego w piwnicach Pałacu w Nawojowej.

Potencjalnym zagrożeniem jest też słabe rozpoznanie tego terenu pod kątem miejsc zimowania nietoperzy. Może się więc okazać, że przypadkowe zniszczenie zimowisk spowoduje utratę wartości obszaru.

„Środkowy Dunajec z dopływami” (PLH120088)

POWIERZCHNIA: 755,8 ha

OPIS OBSZARU

Ostoję Środkowego Dunajca z dopływami tworzą:

- rzeka Dunajec na odcinku od północnej granicy Ostoi Pieniny do ujścia lewobrzeżnego dopływu Smolnik,
- dolna część potoku Ochotnica od mostu w miejscowości Ochotnica Górna do ujścia do Dunajca,
- dolna część potoku Kamienica Gorczańska (Łącka) od mostu w miejscowości Szczawa do mostu na trasie Krościenko – Stary Sącz w miejscowości Zabrzeż oraz
- dolna część potoku Słomka od mostu w miejscowości Przyszowa do ujścia do Dunajca.

Rzeka Dunajec w granicach ostoi zaliczana jest do typu 15 - średnia rzeka wyżynna - wschodnia, zaś jej dopływy Ochotnica, Kamienica Gorczańska i Słomka zaliczane są do typu 14 - małe rzeki fliszowe. od kilkuset metrów do kilku kilometrów. Dolina jest częściowo pokryta lasem częściowo wykorzystywana rolniczo (użytki zielone, pola uprawne). Wzdłuż rzeki biegnie droga krajowa łącząca Szczawnicę-Krościenko i Nowy Sącz. Koryto rzeki jest z jednej strony ograniczone wałem drogowym (niekiedy umocnione ścianami betonowym lub ostrogami) z drugiej nadbrzeżnymi wzniesieniami. Koryto rzeki tworzą pojedyncze głazy, otoczone kamieniem lub żwir, rzadziej piasek. Nurt rzeki słabo zacieniony, zróżnicowany, z wyraźnie widocznymi bystrzami i plosami. Liczne odsypy z roślinnością pionierską, a w dolinach Ochotnicy i Kamienicy - rozległe kamieńce nadrzeczne. Dunajec w granicach ostoi nie ma przegród blokujących wędrówki ryb. Jedynie w miejscowości Świniarsko znajduje się przegroda denna, która może sprawiać trudności słabiej pływającym przedstawicielom ichtiofauny.

Dopływy Dunajca mają charakter podgórski, dno kamieniste, żwirowe, rzadko piaszczyste. W większości przypadków są silnie wcięte i zacienione, jednak Kamienica Gorczańska, kamienica Sądecka i Ochotnica wykształciły rozległe obszary kamieńcowe.

Dopływy Dunajca stanowią niezbędne zaplecze tarliskowe dla gatunków ryb chronionych w proponowanej ostoi.

WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Ważna ostoja gatunków ryb cennych z przyrodniczego i gospodarczego punktu widzenia. Aktualnie w środkowym Dunajcu i w jego dopływach bytuje 19 gatunków ryb. Poza pstrągiem potokowym i lipieniem, licznie reprezentowane są karpiowate ryby reofilne: świnka, brzana, brzanka, kleń, jelec i certa oraz ryby stagnofilne (płoc, leszcz) i drapieżne (szczupak, okoń) podchodzące ze zbiornika Rożnów, lub zrzucane z kaskady zbiorników Czorsztyn - Sromowce Wyżnie. Dodatkowo środkowy Dunajec jest ważnym miejscem bytowania dla objętej ochroną ex situ głowacicy. Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i poddanych ochronie związanych ze środowiskiem wodnym - występuje tu 2 gatunki ryb z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

Obok doliny Białki, najważniejszy w Polsce obszar występowania siedlisk kamieńcowych (3220-3240), doskonale rozwiniętych zarówno nad samym Dunajcem, jak i w dolinach dopływów: Ochotnicy, Kamienicy Gorczańskiej i Kamienicy Sądeckiej.

ZAGROŻENIA

Do głównych zagrożeń obszaru należą:

- intensywna eksploatacja żwiru rzeczno powodująca zanikanie kamienistych tarlisk litoofilnych gatunków ryb,
- realizacja programów ochrony przeciwpowodziowej, wynikających z nadmiernej zabudowy terenów zalewowych i polegających na szybkim odprowadzeniu wód powodziowych z obszaru zagrożonego,
- prace wykonywane w korycie rzeki, związane z zabudową hydrotechniczną (utrzymaniem i regulacją wód),
- rolnicze i przemysłowe zagospodarowanie terasy zalewowej jako "ziemi niczyjej",
- zabudowa terenów zalewowych połączona z ubezpieczaniem i nadsypywaniem brzegów prowadząca do stopniowego
- zmniejszania szerokości koryta rzeczno,
- zanieczyszczenia obszarowe i punktowe (komunalne, small biznes),
- zaśmiecanie koryta rzeczno obcym materiałem skalnym (gruzem) użytym do ubezpieczania brzegów,
- zaburzenie naturalnego reżimu przepływów wód Dunajca związane z kaskadą zbiorników Czorsztyn -Sromowce Wyżnie powodujące przesuszenie siedlisk nadbrzeżnych w dolinie rzeki,
- wycinka lasów łęgowych oraz inwazja obcych gatunków roślin,
- realizacja programów energetycznego wykorzystania wód (zarówno na istniejących jak i nowo budowanych przegrodach energetycznych) powodujący fragmentację rzeki oraz dużą śmiertelność ryb dostających się do turbin (np. plany budowy kaskady pięter energetycznych).

Obszary Chronionego Krajobrazu

Zgodnie z rejestrem prowadzonym przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Krakowie na terenie Nowego Sącza zlokalizowany jest następujący obszar chronionego- krajobrazu:

„Południowomałopolski”

Obszar chronionego krajobrazu został powołany na mocy Rozporządzenia Nr 92/06 Wojewody Małopolskiego z dnia 24.11.2006 r. (Dz. U. Woj. Małop. Z 2006 r. Nr 806 poz. 4862). Powierzchnia OCHK wynosi 362 820,5 ha. Na obszarze Nowego Sącza OCHK zajmuje powierzchnię 410,2 ha, co stanowi ok. 7 % powierzchni miasta.

Funkcja ochronna wynika z wybitnej wartości obiektów przyrodniczych, dla których OChK jest bezpośrednią otuliną lub dodatkową strefą ochronną (przejściową), a ponadto większą część tego terenu stanowi obszar węzłów i korytarzy ekologicznych sieci ECONET-PL. Obszarowo przeważają zróżnicowane ekosystemy leśne. Wśród cennych ekosystemów naturalnych: kompleksy torfowisk wysokich w pld- zach. części Kotliny Orawsko-Nowotarskiej (tzw. Torfowiska Orawskie) i ekosystem rzeki Białki z przełomem oraz izolowane skałki Pasa Skalic Nowotarskich i Spiskich.

Pomniki przyrody

Zgodnie z rejestrem prowadzonym przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Krakowie na terenie Nowego Sącza zlokalizowane są następujące pomniki przyrody:

Tabela 1. Pomniki przyrody na terenie Nowego Sącza.

L.p.	Nr rejestru woj.	L.p. (gm.)	Gatunek / Nazwa	Akt utworzenia	Akty normatywne aktualizujące	Lokalizacja
1.	126201-001	001	dąb	Dec. RLS-op-7140/1/82 z dn. 22.03.1982 r.		Kwieciszowa, ul. Zdrojowa 147
2.	126201-002	002	dąb szypułkowy (Qercus robur)	Dec. Rol. IX-3/69/63 PWRN w Krakowie z dn. 22.11.1963 r.		Zabelcze, przy drodze od szosy N. Sącz - Rożnów do wsi Wielogłowy, obok spichlerza
3.	126201-003	003	wielogatunkowa grupa drzew (54 szt.)	Dec. Rol. 3/67/63 PWRN w Krakowie z dn. 22.11.1963 r.	1) Rozp. Nr 14/02 Woj. Małop. z dn. 31.01.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 22, poz. 431) 2) Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086) 3) Rozp. Nr 3/09 Woj. Małop. z dn. 31.07.2009 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 493, poz. 3697) 4) Uchw. Nr LXXVII/747/2010 RM Nowego Sącza z dn. 09.11.2010 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 646, poz. 5321)	Zabelcze, Park OO. Jezuitów
4.	126201-004	004	dąb	Dec. Rol. IX-3/70/63 z dn. 22.11.1963 r.		w ogrodzie plebani Kościoła Ewangelickiego przy ul. Pijarskiej 21
5.	126201-005	005	dąb	Dec. Rol. IX-3/68/63 z dn. 22.11.1963 r.		w podwórzku I LO
6.	126201-006	006	lipa drobnolistna (Tilia cordata)	Dec. RL-op-8311/269/70 PWRN w Krakowie z dn. 21.12.1970 r.		w zadrzewieniu parkowym SS. Niepokalanek po pd. stronie budynku klasztorowego
7.	126201-007	007	aleja brzoźowa	Dec. RL-op-8311/23/72 PWRN w Krakowie z dn. 15.02.1972 r.	Rozp. Nr 3/09 Woj. Małop. z dn. 31.07.2009 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 493, poz. 3697)	przy drodze N. Sącz - Grybów, dochodzi do budynku właściciela, ul. Kasprzaka 1
8.	126201-008	008	lipa (2 szt.)	Dec. RL-op-8311/67/73 PWRN w Krakowie z dn. 15.07.1973 r.	Rozp. Nr 14/02 Woj. Małop. z dn. 31.01.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 22, poz. 431)	Kwieciszówka, w otoczeniu figurki sakralnej, ul. Zdrojowa 147
9.	126201-009	009	topola czarna (Populus nigra) (2 szt.)	Dec. RL-op-8311/142/74 z dn. 04.11.1974 r.	Rozp. Nr 14/02 Woj. Małop. z dn. 31.01.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 22, poz. 431)	przy ul. Wolskiej
10.	126201-010	010	topola czarna (Populus nigra)	Dec. RL-op-8311/143/74 z dn. 04.11.1974 r.		park 1000-lecia Państwa Polskiego nad

*Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza”*

L.p.	Nr rejestru woj.	L.p. (gm.)	Gatunek / Nazwa	Akt utworzenia	Akty normatywne aktualizujące	Lokalizacja
						rzeką Kamienicą
11.	126201-011	011	dąb	Dec. RL-op-8311 /145/74 z dn. 04.11.1974 r.		w obrębie stadionu sportowego KS "Dunajec" od strony wału rzeczno-
12.	126201-012	012	lipa (9 szt.), topola (1 szt.), modrzew (7 szt.)	Dec. RL-op-8311 /144/74 z dn. 05.11.1974 r.	Uchw. Nr LIV/525/2013 RM Nowy Sącz z dn. 24.09.2013 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 5970)	za wałem rzeczno nad Dunajcem
13.	126201-013	013	aleja drzew (71 szt.)	Dec. RL-op-8311 /148/74 z dn. 08.11.1974 r.	Uchw. Nr LIV/526/2013 RM Nowy Sącz z dn. 24.09.2013 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 5971)	odcinek drogi od stadionu KS "Dunajec" po park Wojska Polskiego
14.	126201-014	014	dąb szypułkowy (Qercus robur)	Dec. RL-op-8311/158/74 z dn. 15.11.1974 r.		na zadrzewionej parceli przy ul. Jagiellońskiej 49
15.	126201-015	015	dąb szypułkowy (Qercus robur)	Dec. RLS-op-8311/28/75		nad rzeką Kamienną, na skarpie, w otoczeniu dworku zabytkowego
16.	126201-016	016	jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	Dec. RLS-op-7140/1/77 Woj. Nowosąd. z dn. 23.12.1977 r.		Falkowa, przy budynku mieszkalnym Gosp. Roln. WSOP
17.	126201-017	017	wiąz	Dec. RLS-op-7140/2/77 Woj. Nowosąd. z dn. 23.12.1977 r.		prz ul. Gwardyjskiej
18.	126201-018	018	lipa (3 szt.)	Dec. RLS-op-7140/3/77 Woj. Nowosąd. z dn. 23.12.1977 r.	1) Rozp. Nr 14/02 Woj. Małop. z dn. 31.01.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 22, poz. 431) 2) Rozp. Nr 3/09 Woj. Małop. z dn. 31.07.2009 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 493, poz. 3697)	fragment alei przy ul. Kasprzaka
19.	126201-019	019	dąb (2 szt.), lipa (2 szt.)	Dec. RLS-op-7140/4/77 Woj. Nowosąd. z dn. 23.12.1977 r.		Falkowa, w pd-wsch części Gosp. Roln. WSOP
20.	126201-020	020	lipa	Dec. RLS-op-7140/9/77 Woj. Nowosąd. z dn. 23.12.1977 r.	Rozp. Nr 14/02 Woj. Małop. z dn. 31.01.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 22, poz. 431)	Falkowa
21.	126201-021	021	lipa	Dec. RLS-op-7140/13/77 Woj. Nowosąd. z dn. 23.12.1977 r.		Falkowa
22.	126201-022	022	lipa	Dec. RLS-op-7140/15/77 Woj. Nowosąd. z dn. 23.12.1977 r.		Falkowa, po pd stronie budynku Gosp. Roln. WSOP

*Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza”*

L.p.	Nr rejestru woj.	L.p. (gm.)	Gatunek / Nazwa	Akt utworzenia	Akty normatywne aktualizujące	Lokalizacja
23.	126201-023	023	dąb	Dec. RZL-op-7140/14/82 Woj. Nowosąd. z dn. 14.12.1982 r.		Naściszowa 56, obok stodoły nad drogą
24.	126201-024	024	dąb	Dec. RZL-op-7140/7/83 Woj. Nowosąd. z dn. 15.09.1983 r.		w centralnej części plant miejskich
25.	126201-025	025	dąb szypułkowy (Qercus robur)	Rozp. Nr 19 Woj. Nowosąd. z dn. 21.06.1996 r. (Dz. Urz. Woj. Nowosąd. Nr 26/96, poz. 69)		w centralnej części placu Kolegialnego obok bazyliki Św. Małgorzaty
26.	126201-026	026	klon srebrzysty (Acer saccharinum)	Rozp. Nr 19 Woj. Nowosąd. z dn. 21.06.1996 r. (Dz. Urz. Woj. Nowosąd. Nr 26/96, poz. 69)		przy Alei Wolności obok budynku WOM i Liceum Medycznego
27.	126201-027	027	lipa drobnolistna (Tilia cordata)	Rozp. Nr 48 Woj. Nowosąd. z dn. 07.12.1998 r. (Dz. Urz. Woj. Nowosąd. Nr 58/98, poz. 302)		Las Falkowski, przy ścieżce i ogródkach działkowych, ok.. 200 m od kościoła

Źródło: Rejestr form ochrony przyrody, RDOŚ Kraków, 2013 r.

Proponowane formy ochrony przyrody na terenie Nowego Sącza

Zgodnie z „Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego” w obrębie miasta Nowego Sącza proponuje się objąć ochroną następujące obiekty lub obszary przyrodnicze:

- Biegonice- odsłonięcie sztuczne z lignitami i malakofauną lądową;
- Nowy Sącz- Załubińcze- wzorcowy profil osadów czwartorzędu;
- Gołkowice- odsłonięcie margli łąckich.

Krajowa Sieć Ekologiczna ECONET-POLSKA

Sieć Econet-Polska obejmuje obszary o zachowanych walorach przyrodniczych, posiadające zdolność utrzymania równowagi ekologicznej oraz tereny pomocne w zachowaniu tych cech na obszarach sąsiednich. Sieć Econet składa się z trzech podstawowych struktur: obszarów węzłowych, korytarzy ekologicznych i obszarów wymagających unaturalnienia.

W ramach sieci ECONET Polska na terenie Nowego Sącza znajduje się korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym tj. rzeka Dunajec. Ponadto rzeka ma znaczenie również lokalne.

Od południowej strony Kotliny Sądecka sąsiaduje ze szczególnie istotnym dla prawidłowego funkcjonowania karpaccich struktur ekologicznych, obszarem węzłowym- biocentrum o randze międzynarodowej- 43 M - Beskid Sądecki.

Gleby

W obszarze Kotliny Sądeckiej przeważają mady rzeczne i gleby brunatne, z dużym udziałem II, III, i IV klasy bonitacyjnej. Na pozostałych terenach miasta zostały wykształcone gleby opadowo-glejowe i płowe opadowo-glejowe. Na wzgórzach przeważają gleby gorszych klas: V i VI.

Zasoby kopalin

Obszar Nowego Sącza jest stosunkowo bogaty w surowce mineralne w porównaniu z innymi rejonami Karpat. Surowce mineralne występujące na terenie miasta podzielić można na surowce skalne i ilaste wykorzystywane do celów budowlanych i drogowych. Ponadto na terenie miasta występują pokłady wód leczniczych.

5.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI DOKUMENTU

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska mają z założenia na celu poprawę stanu środowiska na terenie miasta i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie i życie ludzi. W związku z rozwojem gospodarczym regionu, wzrostem inwestycji przemysłowych i poziomu konsumpcji, zwiększającą się presją na obszary cenne przyrodniczo i nieurbanizowane, zwiększeniem zapotrzebowania na surowce, brak realizacji zapisów Programu prowadzić będzie do znaczącego pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska:

1. pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w związku ze zwiększonym wytwarzaniem ścieków,
2. postępująca degradacja gleb i utrata ich dla rolnictwa,
3. utrata różnorodności ekologicznej i cennych przyrodniczo terenów,
4. degradacja walorów krajobrazu.

W przypadku, gdy APOŚ nie zostanie wdrożony, negatywne trendy będą się pogłębiać, a zanieczyszczenie środowiska wzrastać. Realizacja Programu jest więc konieczna.

6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Znaczące oddziaływania związane z realizacją zapisów Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska mogą wystąpić w przypadku przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. z 2010, nr 213, poz.1397 z późn. zm.). Potencjalne oddziaływania mogą mieć charakter liniowy, punktowy lub rozproszony i mogą wystąpić na obszarach, gdzie prowadzona będzie realizacja zadań inwestycyjnych. Należy jednak podkreślić, że zasięg oddziaływań jest trudny do określenia i wymaga indywidualnego podejścia dla każdej inwestycji.

W związku z brakiem szczegółowych analiz środowiskowych dla terenów, na których przewiduje się wystąpienie oddziaływań stan środowiska określa się dla obszaru miasta.

6.1. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

6.1.1. Wody powierzchniowe

Ocenę stanu wszystkich (monitorowanych i niemonitorowanych) jednolitych części wód powierzchniowych we wszystkich województwach i dorzeczach Polski obecnie przeprowadza się zgodnie z nowo obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011r. w sprawie *sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* (Dz. U. Nr 257 poz. 1545).

Ocena wód powierzchniowych poprzez określenie ich stanu ekologicznego jest nowym podejściem zgodnym z założeniami Dyrektywy 2000/60/WE, zwanej Ramową Dyrektywą Wodną. Stan ekologiczny wód określany jest na podstawie elementów biologicznych (fitoplankton, fitobentos, makrofity, makrobezkręgowce bentosowe i ryby) oraz parametrów wspomagających (elementy fizykochemiczne).

Ocenę jakości wód powierzchniowych w jednolitych częściach wód na terenie województwa małopolskiego, w tym także na terenie Nowego Sącza przeprowadza Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie. W ramach monitoringu w 2012 roku na terenie Nowego Sącza (lub w najbliższej okolicy) wyznaczono 5 punktów pomiarowo-kontrolnych, w których dokonano oceny jakości wód powierzchniowych:

- Kamienica – ujście Nowy Sącz (stan/ potencjał ekologiczny- dobry i powyżej dobrego, stan chemiczny- dobry, spełnia wymagania dla obszarów chronionych);
- Biczyczanka – Nowy Sącz- (stan/ potencjał ekologiczny- słaby, nie spełnia wymagań dla obszarów chronionych);
- Łubinka – ujście Nowy Sącz- (stan/ potencjał ekologiczny- dobry i powyżej dobrego, stan chemiczny- dobry, spełnia wymagania dla obszarów chronionych);
- Poprad – Stary Sącz (gm. Stary Sącz)- (stan/ potencjał ekologiczny- dobry, stan chemiczny- dobry, nie spełnia wymagań dla obszarów chronionych);
- Dunajec – Świniarsko (gm. Chelmec)- (stan/ potencjał ekologiczny- dobry i powyżej dobrego, stan chemiczny- poniżej dobrego, spełnia wymagania dla obszarów chronionych).

Ocena przydatności do bytowania ryb w warunkach naturalnych

Przydatność do bytowania ryb w warunkach naturalnych określana jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 roku w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. z 2002, nr. 176, poz.1455).

Badania przeprowadzone w ppk Biczyczanica, Łubinka i Poprad (Stary Sącz) wykazały, że wody spełniają wymogi, natomiast wody w ppk Kamienica – ujście Nowy Sącz nie spełniały wymogów obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych.

Ocena eutrofizacji jednolitych części wód powierzchniowych

Ocenę eutrofizacji prowadzi się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 162 poz. 1008) oraz „Wytycznymi do oceny eutrofizacji wód za lata 2007-2009” Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Ocena ogólna w badanych ppk Kamienica, Biczyczanica, Łubinka i Poprad (Stary Sącz) wykazała, że ww. wody nie posiadały charakteru eutroficznego. Ocena ogólna wskazała wody Dunajca – Świniarsko jako posiadające charakter eutroficzny.

6.1.2. Wody podziemne

Ocena stanu wód podziemnych prowadzona jest w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896). Ocenę stanu dokonuje się dla każdego okresu, do którego stosuje się plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Zarówno badania jak i oceny stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych wykonuje państwowa służba hydrogeologiczna (art. 155a ust. 5 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2012 r., poz. 145).

Ocenę jakości wód podziemnych przeprowadza Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie w sieci regionalnej oraz w ramach monitoringu krajowego - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na podstawie badań prowadzonych przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy.

Na terenie Nowego Sącza w 2012 roku określano jakość wód podziemnych w punkcie pomiarowo – kontrolnym. W badanym punkcie pomiarowym wody podziemne zostały zakwalifikowane do **III klasy** jakości, a więc wody o stanie zadowalającym. Wskaźnikiem determinującym jakość wody była głównie zawartość wapnia i wodorowęglanów.

Jakość wód podziemnych przeznaczonych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Sączu rokrocznie prowadzi monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta Nowy Sącz i powiatu ziemskiego w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2010 r. (Dz. U. Nr 72, poz.46). Jakość wód podziemnych przeznaczonych do spożycia badanych w 2012 r. przekazywaną dla mieszkańców Nowego Sącza oceniono jako zdatną.

6.2. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. Nr 25 z 2008 roku, poz. 150 z późn. zm.)* ocena jakości powietrza dokonywana jest w strefach. Wg nowego podziału kraju, zgodnie z *Ustawą z dnia 16 marca 2012 roku o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych ustaw*, na terenie województwa małopolskiego zostały wydzielone 3 strefy:

- aglomeracja (liczba mieszkańców powyżej 250 tys.)- miasto Kraków, Tarnów;
- miasto, niebędące aglomeracją (liczba mieszkańców powyżej 100 tys.);
- strefa małopolska (pozostały obszar województwa)- **miasto Nowy Sącz**.

Oceny i obserwacji zmian dokonuje Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Podstawę klasyfikacji stref zgodnie z art. 89 ww. ustawy

stanowiły dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu oraz poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomy docelowe oraz poziomy celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012, poz. 1031) oraz Ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw.

Klasyfikację stref za rok 2012 wykonano w oparciu o następujące założenia:

- **klasa A** - poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej/docelowej; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- **klasa B** - poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną, lecz nie przekracza wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji; należy określić obszary przekroczeń wartości dopuszczalnych, a także przyczyny ich występowania (dotyczy wyłącznie pyłu PM_{2,5});
- **klasa C** - poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną/docelową lub wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji; należy określić obszary przekroczeń oraz dążyć do osiągnięcia wartości kryterialnych, niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza POP;
- **klasa D1** - poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- **klasa D2** - poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego; należy dążyć do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do roku 2020.

Na podstawie „Oceny jakości powietrza na terenie województwa małopolskiego w 2012 r.” strefa małopolska została zakwalifikowana wg kryterium ochrony zdrowia do **klasy A** ze względu na poziom substancji tj. NO₂, C₆H₆, Pb, As, Cd, Ni i O₃ oraz **klasy C** z powodu przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji: SO₂, PM₁₀, PM_{2,5} i B(a)P.

Uwzględniając kryterium ochrony roślin strefa małopolska uzyskała wynikową **klasę A** pod względem zawartości substancji tj. SO₂, NO₂ oraz O₃.

Stężenie ozonu w powietrzu wg kryteriów ochrony roślin w odniesieniu do poziomu celów długoterminowych kwalifikuje strefę do klasy D2.

Tabela 2. Wyniki bieżącej oceny jakości powietrza za rok 2012

Strefa	Ochrona zdrowia												Ochrona roślin			
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	O ₃ (1)	O ₃ (2)	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM 2,5	SO ₂	NO _x	O ₃ (1)	O ₃ (2)
Strefa małopolska	C	A	A	A	D2	C	A	A	A	A	C	C	A	A	A	D2

Źródło: Ocena jakości powietrza za 2012 rok, WIOŚ Kraków

1) wg poziomu docelowego

2) wg poziomu celu długoterminowego

Zgodnie z art. 91 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008, Nr 25, poz. 150- tekst jednolity z późn. zm.) dla stref, dla których poziom substancji w powietrzu przekracza poziom dopuszczalny (klasa C) Marszałek Województwa Małopolskiego ma obowiązek przygotować projekt programu ochrony powietrza.

Celem takiego programu jest opracowanie harmonogramu rzeczowo – finansowo - czasowego, którego wdrożenie pozwoli na realizację ustalonych zadań prowadzących do zmniejszenia poziomu w/w substancji do poziomu dopuszczalnego.

Na terenie miasta Nowego Sącza Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Krakowie prowadził bezpośredni monitoring jakości powietrza. Jakość powietrza w Nowym Sączu kontrolowana jest poprzez pomiary podstawowych zanieczyszczeń powietrza, dla których określone są dopuszczalne lub docelowe poziomy w powietrzu. Badania jakości powietrza atmosferycznego w 2012 r. na terenie miasta prowadzono w oparciu o stację przy ul. Nadbrzeżnej w zakresie pomiarów SO₂, NO₂ (pomiary automatyczne), PM₁₀, PM_{2,5}, B(a)P (pomiary manualne), C₆H₆ (pomiar pasywny).

W 2012 r. na stacji w Nowym Sączu przy ul. Nadbrzeżnej zanotowano następujące sytuacje:

- przekroczenia dopuszczalnej liczby przekroczeń normy średniodobowej pyłu PM₁₀– zanotowano 121 dni z przekroczeniami;
- przekroczenia dopuszczalnej wartości średniorocznej pyłu PM_{2,5}– zmierzona wartość wynosiła 43 µg/m³;
- przekroczenie poziomu docelowego B(a)P, notowana wielkość stężeń średniorocznych wynosiła 11,8 ng/m³, przy wartości dopuszczalnej 1 ng/m³.

Pomiar pasywny benzenu na stacji przy ul. Nadbrzeżnej prowadzony jest od 2003 roku. Również program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2010- 2012 obejmował ten punkt. Średnie stężenia roczne benzenu w 2011 i 2012 roku są niższe od dopuszczalnych dla tej substancji tj. (3,5 µg/m³ w 2011 r. i 3,9 µg/m³ w 2012 r.). Dopuszczalne średnioroczne stężenie wynosi 5 µg/m³. Na przestrzeni roku widoczne jest większe stężenia w sezonie zimowym niż letnim. W poprzednich latach stężenie benzenu w powietrzu kształtowało się następująco (2006r.- 4,17 µg/m³, 2007r.- 3,07 µg/m³, 2008r.- 3,78 µg/m³, 2009r.- 3,21 µg/m³, 2010r.- 3,6 µg/m³, 2011r.- 3,5 µg/m³, 2012r.- 3,9 µg/m³). Stężenia benzenu w powietrzu odnotowane na terenie Nowego Sącza wahają się w granicach 3- 4 µg/m³ i mieszczą się granicach dopuszczalnych wartości dla tej substancji.

6.3. HAŁAS

Hałas przemysłowy

Wytypowanie zakładów niekorzystnie oddziałujących na klimat akustyczny należy do zadań WIOŚ. Zakres planowanych kontroli oraz wyniki przeprowadzonych kontroli są zawarte w raportach WIOŚ. Na terenie Nowego Sącza nie były prowadzone pomiary emisji hałasu przemysłowego. Pomiary hałasu wykonywane są na obszarze województwa małopolskiego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w razie ewentualnych skarg mieszkańców lub zgodnie z przyjętym planem kontroli zakładów. Na terenie Nowego Sącza nie ma zakładów, które posiadają decyzje ustalające dopuszczalną emisję hałasu.

Hałas komunikacyjny

Hałas drogowy

Przez teren gminy przebiegają będące źródłami hałasu drogowego: drogi krajowe, wojewódzkie oraz szereg dróg powiatowych i gminnych, łączących Nowy Sącz z innymi ośrodkami. Monitoringiem klimatu akustycznego na terenie województwa małopolskiego zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie. W 2011 i 2012 roku przeprowadzono pomiary poziomu hałasu komunikacyjnego w otoczeniu dróg na terenie Nowego Sącza tj. przy ul. Królowej Jadwigi i przy ul. Krakowskiej. W punktach pomiarowych hałasu drogowego zarejestrowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów zarówno dla pory dnia jak i nocy. Głównym czynnikiem uciążliwości na terenach zabudowy mieszkaniowej jest ruch pojazdów ciężkich, a jedynym sposobem jej ograniczenia jest eliminowanie go z obszarów gęstej zabudowy mieszkaniowej i innych terenów chronionych.

Hałas kolejowy

Pod pojęciem hałasu kolejowego rozumie się hałas powstający w wyniku eksploatacji linii kolejowych. Na terenie miasta Nowego Sącza nie przeprowadzano badań hałasu kolejowego.

Wielkość i zasięg oddziaływania hałasu kolejowego w zasadniczy sposób zależy od częstotliwości kursowania pociągów (zarówno osobowych jak i towarowych), prędkości trakcyjnej, składu taboru kolejowego, technicznego przygotowania torowiska oraz topografii terenu wraz z lokalną strukturą zabudowy. Zasięg negatywnego oddziaływania hałasu kolejowego w środowisku, uzależniony od warunków technicznych ruchu, może sięgać po obu stronach terenu sąsiadującego z koleją do 200 metrów. W zależności od prędkości trakcyjnej, a co za tym idzie propagacji hałasu, zasięg ten w obszarze zabudowanym w okolicach przystacyjnych powinien zawężać się do linii pierwszej zabudowy, która teoretycznie powinna znajdować się w odległości min. 40 ÷ 50 m od torowiska. Hałas pochodzący od trakcji kolejowych niewątpliwie wywołuje uciążliwości dla mieszkańców terenów sąsiadujących.

Wyniki badań hałasu komunikacyjnego kolejowego przeprowadzanych w 2012 roku przy linii kolejowej nr 96 Tarnów- Leluchów przy ul. Zielonej 49 w Nowym Sączu nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów hałasu dla tych terenów.

Nowe rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2012, poz. 1109) – zmieniło (podwyższyło) obowiązujące wartości dopuszczalne poziomów hałasu. Skutkuje to tym, iż część wymienionych w ww. dokumentach obszarów przekroczeń i wartości przekroczeń poziomów dopuszczalnych – w świetle aktualnego rozporządzenia – do obszarów przekroczeń już nie należy wg tego rozporządzenia.

Hałas lotniczy

Na terenie miasta Nowego Sącza występują 2 lądowiska helikopterów: Straży Granicznej w osiedlu Biegonice oraz przy szpitalu. Lokalizacja lądowisk nie stwarza zagrożenia wystąpienia ponadnormatywnego poziomu hałasu, który mógłby zagrażać terenom chronionym akustycznie.

6.4. PROMIENIOWANIE NIJONIZUJĄCE

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 tekst jednolity z późn. zm. – dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi – art. 121 i 122). Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określone zostały w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów* (Dz. U. Nr 192, poz. 1883).

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Krakowie został ustawowo zobowiązany do wykonywania w ramach PMŚ zadań związanych z okresowymi badaniami kontrolnymi poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W 2011 i 2012 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie przeprowadził pomiarów natężenia promieniowania elektromagnetycznego w miejscach dostępnych dla ludności na terenie miasta Nowego Sącza tj. w 2011r.- ul. Jagiellońska, ul. Nawojowska, ul. Wiśniowskiego oraz 2012r.- skrzyżowanie al. Piłsudskiego i ul. Brygady, ul. Bulwar Narwiku, ul. Kolejowa. Przeprowadzone na terenie miasta badania wykazały, że w żadnym z badanych punktów pomiarowych objętych monitoringiem poziomu pól elektromagnetycznych **nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnej**, określonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów i wynoszącej 7 V/m.

Zgodnie z art. 124 ustawy Prawo Ochrony Środowiska Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów PEM określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

6.5. ZASOBY PRZYRODNICZE

Na terenie Nowego Sącza występują następujące rodzaje form ochrony przyrody, określone w Art. 6.1. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., nr. 0, poz. 627- tekst jednolity z późn. zm.):

- Obszary Natura 2000:
 - zatwierdzone decyzją KE: zatwierdzone decyzją KE: SOO Nawojowa (PLH120035)⁴, SOO Środkowy Dunajec z dopływami (PLH120088)⁵;
- Obszar Chronionego Krajobrazu:
 - o Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Pomniki przyrody ożywionej: 27 obiektów.

Na terenie Nowego Sącza występują cenne gatunki roślin, grzybów i zwierząt, chronione na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2012, poz. 81), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2011, nr 237, poz. 1419) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz.U. 2004, nr 168, poz. 1765). Z uwagi na brak szczegółowych inwentaryzacji przyrodniczych trudno jest określić występowanie gatunków chronionych na terenie Nowego Sącza. Gatunki chronione występują na obszarach cennych przyrodniczo objętych ochroną prawną tj. SOO „Nawojowa”, SOO „Środkowy Dunajec z dopływami” oraz w obrębie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

6.6. POWIERZCHNIA ZIEMI

Na terenie Nowego Sącza został zlokalizowany jeden punkt pomiarowy (nr 431 ppk Biegonice) w ramach opracowania pt. „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski w latach 2010-2012” opublikowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie na podstawie badań Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. W badanych próbkach nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości Cd, Cu, Ni, Pb, Zn oraz S-SO₄ i WWA13 w stosunku do wartości określonych w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi* (Dz. U. z 2002 r. Nr 165, poz. 1359). Nie odnotowano również przekroczenia dopuszczalnych zawartości sumy WWA. Zawartość siarki siarczanowej w skali IUNG była niska (I stopień), zawartość WWA13 w 2000 roku określono jako średnią (II stopień).

⁴ Decyzja Komisji Nr 2009/91/WE z dn. 12.12.2008 r. (Dz. Urz. UE L 43/21 z dn. 13.02.2009 r.)

⁵ Decyzja Komisji Nr 2011/64/EU z dn. 10.01.2011 r. (Dz. Urz. UE L 33/146 z dn. 08.02.2011 r.)

6.7. GOSPODARKA ODPADAMI

6.7.1. Składowiska odpadów

Na terenie Nowego Sącza zlokalizowane są następujące składowiska odpadów:

- czynne:
 - składowisko odpadów komunalnych - składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, ul. Tarnowska 120 - zarządzane przez NOVA Sp. z o.o. z siedzibą w Nowym Sączu przy ul. Śniadeckich 14,
- nieczynne - w trakcie likwidacji:
 - składowisko odpadów pogalwanicznych - składowisko odpadów niebezpiecznych, ul. Wyspiańskiego 3 - zarządzane przez NEWAG S.A. z siedzibą w Nowym Sączu przy ul. Wyspiańskiego 3,
 - składowisko osadów z oczyszczalni ścieków z myjni taboru - składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, ul. Wyspiańskiego 3 - zarządzane przez NEWAG S.A. z siedzibą w Nowym Sączu przy ul. Wyspiańskiego 3.

6.7.2. Instalacje odzysku i innego niż składowanie unieszkodliwiania odpadów

Na terenie Miasta Nowego Sącza funkcjonują instalacje (zakłady), w których odzyskowi poddawane są odpady pochodzące m.in. z sektora komunalnego.

6.7.3. System gospodarowania odpadami komunalnymi

Od 1 lipca 2013 r. selektywna zbiórka odpadów na terenie Nowego Sącza zorganizowana jest w oparciu o podział na następujące frakcje odpadów:

- papier - niebieski worek lub pojemnik,
- tworzywa sztuczne i metale - żółty worek lub pojemnik,
- szkło kolorowe i bezbarwne - zielony worek lub pojemnik,
- odpady zielone - brązowy worek lub pojemnik,
- niesegregowane (zmieszane) oraz ulegające biodegradacji - pojemnik na odpady zmieszane.

Na obszarze miasta zlokalizowane zostało 50 punktów selektywnej zbiórki odpadów, w których usytuowano pojemniki na papier (poj. niebieski), plastik (poj. żółty) i szkło (poj. zielony). Dodatkowo dwa razy w miesiącu w większości wspomnianych punktów lub w ich pobliżu, są ustawiane kontenery do zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych baterii i źródeł światła. Ponadto prowadzona jest zbiórka zużytych baterii i akumulatorów małogabarytowych w placówkach oświatowych, urzędach, instytucjach, świetlicach środowiskowych, w których zostały rozmieszczone specjalne pojemniki oraz zbiórka przeterminowanych leków w 10 aptekach na terenie miasta.

Na obszarze miasta znajdują się 2 stacjonarne punkty (przy ul. Brzeziny oraz przy ul. Tarnowskiej) przyjmowania odpadów zebranych selektywnie, przyjmowania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i źródeł światła.

7. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROGRAMU

7.1. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Wśród zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych pojawiają się zanieczyszczenia wnoszone ze źródeł punktowych, zarówno komunalnych jak i przemysłowych, a także zanieczyszczenia ze źródeł obszarowych. Źródła zanieczyszczeń stanowią głównie ścieki zarówno komunalne, jak i przemysłowe, wprowadzane wód z terenów nieobjętych kanalizacją oraz zanieczyszczenia wymywane z terenów zabudowanych, terenów komunikacyjnych, łąk, pastwisk i pól uprawnych przez wody opadowe.

Zanieczyszczenia wynoszone ze źródeł obszarowych jak i punktowych wpływają na obniżenie jakości wód. Stan wód powierzchniowych przebadanych na terenie Nowego Sącza ocenia się jako dobry i powyżej dobrego, lokalnie jakość wody oceniono jako słabą. Środowisko wodne na obszarze miasta nadaje się do bytowania ryb, lokalnie mogą wystąpić niekorzystne warunki dla ich bytowania.

Zanieczyszczenia, które spływają z terenów zabudowanych, jak również z pól uprawnych mogą przyczyniać się do eutrofizacji wód⁶. Na terenie Nowego Sącza lokalnie odnotowano problem eutrofizacji wód powierzchniowych.

Utrzymanie dobrej jakości wód jest ważną z punktu widzenia obszarów podlegających ochronie, ze względu na to że zanieczyszczenia mogą się rozprzestrzeniać.

Na terenach użytkowanych przez człowieka obserwuje się zanieczyszczenie wód głębinowych związkami: azotu (azotany i azotyny) i fosforu. Wielkość oddziaływania zanieczyszczeń na środowisko wodne jest bezpośrednio związana z poziomem intensywności użytkowania gleb i stopniem koncentracji produkcji zwierzęcej. Do środowiska wodnego mogą przenikać m.in. substancje zawarte w nawozach mineralnych i naturalnych stosowanych w produkcji rolniczej.

Jak wynika z monitoringu wód podziemnych na terenie miasta znajdują się wody podziemne umiarkowanej jakości. Wskaźnikami determinującymi jakość wody był Ca i HCO₃.

Zagrożenie powodziowe

Rejonami zagrożonymi powodzią są osiedla Piątkowa, Chruślice, Westerplatte, Barskie, Grabowa, Przetakówka, Zabełcze, Zawada, Jamnica, Biegonice, Kaduk, Wólki i Helena, Gołąbkowice, Kochanowskiego. Stanowi to około 20 % ogólnej powierzchni miasta. Podtopieniem lub zalaniem zagrożonych jest około 850 budynków mieszkalnych i innych obiektów.

7.2. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Powietrze jest tym komponentem środowiska, do którego emitowana jest większość zanieczyszczeń powstających na powierzchni Ziemi, zarówno w rezultacie procesów naturalnych, jak i działalności człowieka.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta Nowego Sącza są:

- źródła komunalno – bytowe: kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe, emitory z zakładów użyteczności publicznej. Mają one znaczący wpływ na lokalny stan

⁶ eutrofizację rozumie się wzbogacanie wody biogenami, głównie związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód

zanieczyszczenia powietrza, są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Emitują najczęściej zanieczyszczenia pyłowe i gazowe,

- źródła transportowe (liniowe) – emisja zanieczyszczeń następuje na niskiej wysokości, tworząc niską emisję. Główne zanieczyszczenia to: węglowodory, tlenki azotu, tlenek węgla, pyły, związki ołowiu, tlenki siarki,
- źródła przemysłowe – pochodzące z procesów produkcyjnych oraz kotłowni przemysłowych,
- pylenie wtórne z odsłoniętej powierzchni terenu.

Zanieczyszczenia z transportu (źródło liniowe) pochodzą zasadniczo ze spalania paliw (benzyny lub oleju napędowego) w silnikach samochodów. Emitowane są przede wszystkim tlenek węgla (CO), dwutlenek węgla (CO₂), tlenki azotu (NO_x) oraz węglowodory. Dodatkowym problemem jest emisja zanieczyszczeń pyłowych pochodzących głównie ze ścierania opon, hamulców oraz nawierzchni dróg. Pyły te często zawierają metale ciężkie tj. ołów, nikiel, kadm i miedź. W czasie ruchu pojazdów na drodze dochodzi również do tzw. wtórnego pylenia, czyli ponownego unoszenia pyłu znajdującego się na drodze. Na wielkość emisji zanieczyszczeń ze źródeł liniowych ma wpływ cały szereg czynników, w tym struktura i natężenie ruchu pojazdów, organizacja ruchu samochodowego, płynność ruchu pojazdów na drodze, stan techniczny dróg i pojazdów.

W latach 2000- 2010 nastąpił wzrost natężenia ruchu na DK nr 28 o 12,5% na odcinku Limanowa-Nowy Sącz i 46,9% na odcinku Nowy Sącz- Grybów, na DK nr 75 o 19,0% na odcinku Dąbrowa-Nowy Sącz i 78,5% na odcinku Nowy Sącz- Łabowa oraz na DK nr 87 o 54,1% na odcinku Nowy Sącz- Stary Sącz. Wzrastający ruch komunikacyjny na drogach w obrębie miasta pociąga za sobą zwiększoną emisję zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł punktowych to procesy z energetycznego spalania paliw oraz z przemysłowych procesów technologicznych, odprowadzających substancje do powietrza emitorem (kominem) w sposób zorganizowany. Z kolei emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno- bytowym to tzw. obszarowe źródła zanieczyszczenia (emisja niezorganizowana).

Do podstawowych substancji zanieczyszczających atmosferę podobnie jak w przypadku emisji ze źródeł liniowych zaliczyć należy: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu i tlenki azotu (NO₂, NO_x), tlenek węgla (CO) oraz zanieczyszczenia pyłowe. Spośród pyłów szczególnie groźne dla zdrowia są jego drobne cząstki o średnicy poniżej 10 mikronów – tzw. pył PM₁₀. Składnikami tego pyłu mogą być również inne zanieczyszczenia, z których takie, jak: arsen, kadm, nikiel i niektóre wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, w tym benzo(a)piren, są substancjami mutagennymi, rakotwórczymi.

Na terenie miasta Nowego Sącza stwierdzono przekroczenia niektórych substancji w powietrzu tj. PM₁₀, PM_{2,5} i B(a)P. Przyczynami stwierdzonych przekroczeń ww. zanieczyszczeń były głównie: oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków, szczególne lokalne warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń i niekorzystne warunki klimatyczne.

7.3. HAŁAS

Hałas przemysłowy

Na klimat akustyczny miasta Nowego Sącza wpływają wszelkie źródła hałasu znajdujące się na terenie zakładów przemysłowych, zarówno na otwartej przestrzeni (punktowe źródła hałasu), jak i w budynkach (wtórne źródła hałasu). Punktowymi źródłami hałasu są np. wentylatory, czerpnie, sprężarki itp. usytuowane na zewnątrz budynków. Źródłem hałasu wtórnego są obiekty budowlane w tym produkcyjne, w których hałas pochodzący od pracy maszyn i urządzeń emitowany jest do środowiska przez ściany, strop, okna i drzwi. Ponadto prace dorywcze wykonywane poza

budynkami produkcyjnymi jak np. ciecie, kucie, a także obsługa zakładów przez transport kołowy stanowią dodatkowe źródło hałasu.

Hałas przemysłowy w Nowym Sączu stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występuje głównie na terenach przemysłowych i terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi.

Hałas komunikacyjny

Klimat akustyczny na terenie miasta Nowego Sącza kształtuje również w znacznej mierze ruch komunikacyjny. Przez teren miasta przebiegają będące źródłami hałasu drogowe: drogi krajowe, wojewódzkie oraz szereg dróg powiatowych i gminnych, łączących Nowy Sącz z innymi ośrodkami. Występuje nakładanie się ruchu tranzytowego z ruchem lokalnym, co stwarza znaczne utrudnienia dla uczestników ruchu drogowego i uciążliwości dla terenów otaczających, w tym dla obszarów przyrodniczych podlegających ochronie. Rosnąca liczba samochodów na drogach miasta bez wątpienia powoduje pogorszenie klimatu akustycznego wzdłuż istotnych szlaków komunikacyjnych. Ocenia się, że przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu komunikacyjnego występują na terenach zabudowanych, położonych wzdłuż dróg.

7.4. PROMIENIOWANIE NIEJONIZUJĄCE

Wpływ stacji bazowych i przekaźników sieci GSM na stan środowiska przyrodniczego według wyników badań wykonywanych na potrzeby inwestorów określany jest jako nieistotny.

Dla ochrony mieszkańców miasta Nowego Sącza przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym ogranicza się inwestowanie w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących linii elektroenergetycznych wysokich i najwyższych napięć. Wymaga się okresowego wykonywania stosownych pomiarów - wg przepisów prawa powszechnego - dla wyznaczania rzeczywistych zasięgów stref oddziaływania linii i urządzeń oraz ew. ustalenia stref ograniczonego użytkowania. Należy dążyć do stopniowego zastępowania ograniczeń w zagospodarowywaniu terenów wzdłuż linii zmniejszaniem zasięgu ich oddziaływania osiąganym środkami technicznymi. Przy zbliżeniach linii do budynków mieszkalnych po stwierdzeniu przekroczenia dopuszczalnego rzeczywistego natężenia pola elektromagnetycznego wymaga się ekranowania linii.

7.5. ZASOBY PRZYRODNICZE

Do czynników stanowiących zagrożenie dla środowiska przyrodniczego należą

- zagrożenia abiotyczne: susze i okresy wysokich temperatur w okresie wegetacyjnym, gwałtowne silne wiatry, okiść i szadź, przymrozki wiosenne, powódzie, długotrwałe i obfite opady deszczu w okresie wczesnego lata powodujące erozję gleb i niszczące drogi, erozja gleby i osuwiska,
- zagrożenia biotyczne: szkodniki owadzie, występowanie grzybów pasożytniczych, szkody od zwierzyny roślinożerne i gryzoni,
- zagrożenia antropogeniczne: zanieczyszczenie powietrza, zagrożenia wynikające z urbanizacji terenu, intensywna penetracja terenów leśnych przez turystów i zbieraczy grzybów i owoców leśnych, zagrożenia pożarami.

Środowisko przyrodnicze jest w oczywisty sposób przekształcone antropogenicznie. Stopień przekształcenia nie odbiega od innych miast porównywalnej wielkości i pełnionych funkcji. Intensywna działalność inwestycyjna powoduje sukcesywny wzrost terenów zabudowanych kosztem otwartych przestrzeni przyrodniczych. Niekorzystną tendencją jest obserwowana od lat presja inwestycyjna w wyższe partie wzgórz. Na terenie miasta brak jest praktycznie siedlisk naturalnych, dominują agrocenozy. Lasy uległy znacznej fragmentaryzacji i zachowały się przeważnie na stromych partiach zboczy i na terenach jarów. Osłabieniu, bądź zniszczeniu uległy liczne ciągi ekologiczne w rejonie wzgórz, głównie wskutek działań inwestycyjnych (zabudowa kubaturowa, drogi). Zawężeniu uległy ciągi ekologiczne związane z rzekami.

Najbardziej przekształcone antropogenicznie, o niskich walorach krajobrazowych są tereny działalności produkcyjnej, usługowej, handlowej, tereny magazynowo- składowe, zlokalizowane w południowej części miasta, w dzielnicy Gorzków i Biegonice.

Do terenów o obniżonych walorach krajobrazowych zaliczyć należy tereny budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego („blokowiska”) z kompleksami nieestetycznych obiektów im towarzyszących w tym kompleksów blaszanych garaży.

Walory krajobrazowe miasta w dużym stopniu obniżają również elementy reklamowe, głównie wielkopowierzchniowe, o nieestetycznych formach i zlokalizowane w sposób przypadkowy, przesłaniając lub zaburzając panoramy i ciągi widokowe o dużej wartości.

Do najważniejszych potrzeb i problemów ochrony przyrody w Nowym Sączu zaliczyć należy:

- brak inwentaryzacji przyrodniczej miasta w stosunku do gatunków chronionych, zagrożonych wyginięciem, oraz gatunków i siedlisk, których dotyczą Dyrektywa Siedliskowa oraz Dyrektywa Ptasia oraz brak bazy danych obszarów i obiektów chronionych umożliwiającej wymianę informacji i aktualizację danych,
- zabezpieczenie cennych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów poprzez objęcie ich różnymi formami ochrony przyrody,
- konieczność zapewnienia warunków do ochrony zasobów przyrodniczych, walorów kulturowych i krajobrazowych, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców i turystów, aby na terenie miasta rekreacja i turystyka mogły przebiegać w sposób zorganizowany, a obiekty będą spełniać wymogi ochrony środowiska,
- niewystarczające środki na ochronę przyrody,
- stworzenie takich warunków i zasad prowadzenia działalności gospodarczej i rozwoju osadnictwa, aby różnorodność biologiczna i krajobrazowa ulegała degradacji, w szczególności zapewnieniu ochrony lub przywrócenia bioróżnorodności obszarów przyrodniczo cennych.

7.6. POWIERZCHNIA ZIEMI

Gleba stanowi podstawowy, nieodnawialny element środowiska przyrodniczego. Jej właściwości decydujące o przydatności rolniczej, muszą być dobrze poznane i monitorowane, a istniejące zasoby szczególnie chronione. Jakość środowiska glebowego i ochrona przed zanieczyszczeniami jest istotna z punktu widzenia obszarów chronionych.

Do głównych czynników powodujących degradację chemiczną gleb zalicza się:

- nadmierną zawartość metali ciężkich takich jak: kadm, miedź, nikiel i ołów oraz innych substancji chemicznych, np. ropopochodnych,
- zasolenie,
- nadmierną alkalizację,
- zakwaszenie przez związki siarki i azotu,
- skażenie radioaktywne.

Na obszarze Nowego Sącza większość gleb i przypowierzchniowych gruntów zostało zmodyfikowanych procesami antropogenicznymi. Największy wpływ na jakość gleb i gruntów wywierają sytuacje awaryjne powodujące powierzchniowe, punktowe bądź obszarowe źródła zanieczyszczeń, produkcja rolnicza, oddziaływanie gazów i pyłów emitowanych ze źródeł przemysłowych i motoryzacyjnych.

Metale ciężkie

Metale ciężkie występują w glebach powszechnie, na skutek uwalniania ze skał macierzystych w procesach glebotwórczych. Ich naturalny poziom nie stanowi jednak zagrożenia dla

ekosystemów. W wyniku gospodarczej i przemysłowej działalności człowieka (emisje pyłów z zakładów przemysłowych, transport samochodowy) może nastąpić akumulacja tych pierwiastków w glebach użytkowanych rolniczo.

Zawartość metali ciężkich w glebach na terenie Nowego Sącza oceniono jako naturalną (0° w skali IUNG). Ponadto w glebach stwierdzono niską zawartość (I° wg skali IUNG) siarki siarczanowej i węglowodorów aromatycznych.

Rozpoznanie stanu gleb użytkowanych rolniczo pod względem zanieczyszczenia metalami ciężkimi jest istotne z uwagi na produkcję bezpiecznej żywności dla człowieka. Nadmierna zawartość metali ciężkich degraduje biologiczne właściwości gleb, powoduje zanieczyszczenie łańcucha żywieniowego i wód gruntowych. Szczególne zagrożenie stwarzają one w glebach kwaśnych, przechodzą bowiem w formy łatwo dostępne dla roślin.

Przekształcenie powierzchni ziemi

Z uwagi na nachylenie terenu i specyficzną budowę geologiczną na terenie Nowego Sącza występują obszary zagrożone ruchami mas ziemnych dotyczące wzniesień okalających miasto od strony północnej (os. Zbełcze, Przetakówka, Barskie, Chruślice), wschodniej (os. Piątkowa, Falkowa, Zawada) i południowej (os. Dąbrówka, Poręba Mała, Biegonice).

Na terenie Nowego Sącza odnotowano niejednokrotnie zjawisko osuwania się mas ziemnych na skutek intensywnych opadów deszczu. Ostatnie zarejestrowano w 2010 roku.

7.7. GOSPODARKA ODPADAMI

Zidentyfikowano następujące problemy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- brak wdrożonej na większą skalę selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych,
- niski odsetek zbieranych odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych,
- niedostateczna świadomość ekologiczna społeczeństwa,
- spalanie odpadów w paleniskach domowych,
- deponowanie odpadów na tzw. „dzikich wysypiskach”.

Zidentyfikowano następujące problemy w zakresie gospodarki odpadami innymi niż komunalne:

- bariera kapitałowa przy wprowadzaniu nowoczesnych rozwiązań technologicznych,
- niewystarczający monitoring gospodarki odpadami w odniesieniu do sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
- niska świadomość ekologiczna wytwórców odpadów, szczególnie małych i średnich podmiotów gospodarczych,
- niewystarczająca znajomość zmieniających się przepisów prawnych wśród wytwórców i innych posiadaczy odpadów,
- brak w WSO pełnych danych z sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

Zidentyfikowano następujące problemy w zakresie gospodarowania wyrobami zawierającymi azbest:

- niska świadomość ekologiczna społeczeństwa w przedmiotowym zakresie,
- nieznaną przepisów prawnych dotyczących obowiązków posiadaczy wyrobów azbestowych,
- wysokie koszty nowych pokryć dachowych.

8. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Analizując cele sformułowane w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza oprócz analizy ich wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań określonych w dokumentach nadrzędnych oraz równoległych, określonych na szczeblu regionu. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów w znacznym stopniu zależy możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej gminy.

8.1. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA OKREŚLONE W AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA NOWEGO SĄCZA

8.1.1. Cele wynikające z polityki unijnej

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. VI EAP ustanawia wspólnotowe ramy polityki ochrony środowiska na okres od lipca 2002 r. do lipca 2012 r. Stanowi on środowiskowy wymiar wspólnotowej strategii zrównoważonego rozwoju i wytycza priorytety w dziedzinie ochrony środowiska, w szczególności:

1. zmiany klimatu;
2. przyrodę i różnorodność biologiczną;
3. zdrowie i jakość życia;
4. zasoby naturalne i odpady.

Tabela 3. Powiązanie celów ochrony środowiska określone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza z VI Wspólnotowym Programem Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego

L.p.	VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego		Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Miasta Nowego Sącza		Określenie zgodności
	Cele działań	Kierunki działań	Cel średniookresowy	Działania	
1.	Zmiany klimatu	Ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o przynajmniej 20 % do roku 2020. Częścią pakietu są zobowiązania dotyczące 2020 roku: 20 % udział energii odnawialnej w ogólnej produkcji energii i 10 % udział biopaliw.	Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymywania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego w powietrzu na terenie miasta Nowego Sącza oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska	Zwiększenie wykorzystania paliw alternatywnych	Całkowita zgodność
			Promocja i wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych	Promocja i wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz technologii zwiększających efektywne wykorzystanie energii i zmniejszających materiałochłonność gospodarki	
				Wspieranie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do wytwarzania energii odnawialnej	
				Upowszechnianie informacji o rozmieszczeniu i możliwościach technicznych wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii	
2.	Przyroda i różnorodność biologiczna	Zwiększenie ochrony obszarów o znaczeniu wspólnotowym i włączanie cennych obszarów do europejskiej sieci Natura 2000.	Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej	Objęcie ochroną prawną nowych obiektów i obszarów cennych przyrodniczo o znaczeniu regionalnym i lokalnym	Całkowita zgodność
3.	Zdrowie i jakość życia	Zapewnienie poprawy jakości zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz ekosystemów od wody zależnych.	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wszystkich wód	Kontynuacja działań związanych z realizacją inwestycji dot. systemów kanalizacyjnych z oczyszczalniami ścieków komunalnych, wskazanych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych w ramach wyznaczonych aglomeracji	Całkowita zgodność
				Obniżenie ładunków zanieczyszczeń (w szczególności w zakresie substancji szczególnie niebezpiecznych dla środowiska wodnego) ze ścieków przemysłowych	
				Przeciwdziałanie odprowadzaniu ścieków nieoczyszczonych z obiektów komunalnych i zakładów przemysłowych	

Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza”

	Zdrowie i jakość życia	Zapewnienie poprawy jakości zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz ekosystemów od wody zależnych.	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wszystkich wód	Współpraca ze środowiskami rolniczymi w zakresie wdrażania dobrych praktyk rolniczych, niezbędnych dla skutecznej ochrony wód przed zanieczyszczeniem obszarowym Budowa szczelnych zbiorników na gnojowicę i/lub gnojówkę oraz płyt obornikowych w gospodarstwach rolnych prowadzących hodowlę i chów zwierząt	Całkowita zgodność
4.	Zasoby naturalne i odpady	Stworzenie możliwości mających na celu zmniejszenie marnotrawstwa i szkodliwego dla zdrowia wpływu odpadów. Recykling, utylizacja odpadów winny zostać usprawnione, uwzględniając w większym stopniu cykl życia materiałów.	Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju i Polityką Ekologiczną Państwa	Intensyfikacja działań na rzecz selektywnej zbiórki surowców wtórnych na terenie miasta Kontrolowanie i kierowanie przez miasto całego strumienia odpadów do instalacji obecnie funkcjonujących lub planowanych w ramach Sądecko-Gorlickiego RGOK, co umożliwi spełnienie dyrektyw unijnych w sprawie odzysku poszczególnych rodzajów odpadów Wdrażanie innowacyjnych technologii (BAT) w zakresie zagospodarowania poszczególnych rodzajów odpadów Stworzenie, doskonalenie i prowadzenie bazy danych dotyczących ewidencji wytwarzanych odpadów komunalnych oraz poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania Zwiększenie kontroli w zakresie wypełniania przez podmioty odbierające odpady – ustaleń dotyczących metod oraz miejsc prowadzenia odzysku i unieszkodliwiania odpadów Tworzenie i udział gminy w strukturach ponad gminnych dla realizacji regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującego działania w zakresie: - zapobiegania powstawaniu odpadów, - selektywnego zbierania odpadów, - przetwarzania odpadów w celu przygotowania do odzysku lub unieszkodliwiania, - budowy regionalnych instalacji, - rekultywacji zamkniętych składowisk odpadów znajdujących się w obszarze podlegającym utworzonej strukturze ponad gminnej	Całkowita zgodność

8.1.2. Cele wynikające z Polityki Ekologicznej Państwa

Cele i instrumenty sformułowane na szczeblu wspólnotowym zostały w przewadze przeniesione do Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016. Priorytety tego dokumentu obejmują:

- kierunki działań systemowych,
- ochrona zasobów naturalnych,
- poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Tabela 4. Powiązanie celów ochrony środowiska określone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza z Polityką Ekologiczną Państwa

L.p.	Polityka Ekologiczna Państwa		Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza	Określenie zgodności
	Priorytety	Cele działań	Cele działań	
1.	KIERUNKI DZIAŁAŃ SYSTEMOWYCH	Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych	Doprowadzenie do sytuacji, w której projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki będą, zgodnie z obowiązującym prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów	Całkowita zgodność
2.		Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska		Brak realizacji – cel nie wyznaczony w APOŚ
3.		Zarządzanie środowiskowe		
4.		Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”	Całkowita zgodność
5.		Rozwój badań i postęp techniczny	Wprowadzanie innowacyjności pro środowiskowej i upowszechnianie idei systemów zarządzania środowiskowego	Całkowita zgodność
6.		Odpowiedzialność za szkody w środowisku		Brak realizacji – cel nie wyznaczony w APOŚ
7.		Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym	Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, biorących pod uwagę długofalowe potrzeby zrównoważonego rozwoju oraz uwzględniających treść opracowań ekofizjograficznych i programów ochrony środowiska o zasięgu regionalnym i lokalnym	Całkowita zgodność
8.	OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH	Ochrona przyrody	Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej	Całkowita zgodność
9.		Ochrona i zrównoważony rozwój lasów	Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego	Całkowita zgodność
10.		Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi	Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę od deficytów wody	Całkowita zgodność

*Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza”*

			Ochrona przed powodzią	Całkowita zgodność
11.		Ochrona powierzchni ziemi	Rekultywacja gleb zdegradowanych i zdewastowanych oraz przywracanie im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej	Całkowita zgodność
12.		Gospodarowanie zasobami geologicznymi	Ochrona zasobów kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	Całkowita zgodność
13.	POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO	Środowisko a zdrowie	Poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia	Całkowita zgodność
14.		Jakość powietrza	Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymywania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego w powietrzu na terenie Nowego Sącza oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska	Całkowita zgodność
15.		Ochrona wód	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wszystkich wód powierzchniowych i podziemnych	Całkowita zgodność
16.		Gospodarka odpadami	Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju i Polityką Ekologiczną Państwa	Całkowita zgodność
17.		Oddziaływanie hałasu	Dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe	Całkowita zgodność
18.		Oddziaływanie pól elektromagnetycznych	Ochrona mieszkańców miasta Nowego Sącza przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Całkowita zgodność
19.		Substancje chemiczne w środowisku		Brak realizacji – cel nie wyznaczony w APOŚ
20.			Zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej przez nadzór nad wszystkimi instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami takiej awarii	Zadanie dodatkowe
21.			Promocja i wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych	Zadanie dodatkowe

8.1.3. Cele wynikające z polityki lokalnej

Strategia Rozwoju Nowego Sącza 2020 to jeden z najważniejszych dokumentów przygotowywanych przez samorząd, określa bowiem cele i priorytety polityki rozwoju, prowadzonej na terenie miasta. Niniejsza strategia jest zapisem świadomych wyborów społeczności lokalnej i pokazuje koncepcję rozwoju zaplanowaną na kilka kolejnych lat, zorientowana jest na rozwiązanie kluczowych problemów z wykorzystaniem pojawiających się szans. Opracowanie niniejszego dokumentu jest wynikiem porozumienia różnych środowisk i dowodem silnego poczucia odpowiedzialności społeczności lokalnej za przyszłość gminy.

Tabela 5. Powiązanie celów ochrony środowiska określone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza ze Strategią Rozwoju Nowego Sącza

Strategia Rozwoju Nowego Sącza		Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza		Stopień zgodności
Cel strategiczny	Cele operacyjne	Cel średniookresowy	Kierunki działań	
GOSPODARKA PRZESTRZENNA	Racjonalne kształtowanie przestrzeni Miasta w celu stworzenia warunków dla rozwoju gospodarczego, zapewnienia wysokich standardów życia - z uwzględnieniem ochrony wartości kulturowych i walorów przyrodniczych.	Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, biorących pod uwagę długofalowe potrzeby zrównoważonego rozwoju oraz uwzględniających treść opracowań ekofizjograficznych i programów ochrony środowiska o zasięgu regionalnym i lokalnym	Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w tym programów ochrony środowiska i opracowań ekofizjograficznych	Całkowita zgodność
		Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej	Objęcie ochroną prawną nowych obiektów i obszarów cennych przyrodniczo o znaczeniu regionalnym i lokalnym	
			Ochrona korytarzy ekologicznych	
		Ochrona mieszkańców miasta Nowego Sącza przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Wzmacnianie znaczenia ochrony krajobrazu w planowaniu przestrzennym	
			Opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zapisów dotyczących ochrony przed promieniowaniem.	
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	Poprawa stanu infrastruktury technicznej i jakości usług komunalnych.	Dokonanie oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe	Tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania zgodnie z wymaganiami przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska	Całkowita zgodność
			Obwodnica Północna Miasta Nowego Sącza	
			Przebudowa ul. Biegońskiej odc. 581 m od skrzyżowania z ul. Węgierską wraz z kanałem opadowym	
			Przebudowa skrzyżowania ulic: Lwowska- Krańcowa- Barska	
			Przebudowa ul. Barskiej – od nr 121 do granic miasta	

Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza”

Strategia Rozwoju Nowego Sącza		Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza		Stopień zgodności
Cel strategiczny	Cele operacyjne	Cel średniookresowy	Kierunki działań	
	Poprawa stanu infrastruktury technicznej i jakości usług komunalnych.	Dokonanie oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe	Budowa połączenia ulicy Nawojowej z ul. Kusocińskiego w rejonie STBS – I etap Przebudowa ul. Wałowej w Nowym Sączu	Całkowita zgodność
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	Poprawa stanu infrastruktury technicznej i jakości usług komunalnych.	Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju i Polityką Ekologiczną Państwa	Obsługa nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi: - odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, - obsługa administracyjna systemu.	Całkowita zgodność
Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	Rozwijanie systemu poboru i dostarczania wody, oraz odbioru i oczyszczania ścieków.	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych	Kontynuacja działań związanych z realizacją inwestycji dot. systemów kanalizacyjnych z oczyszczalnią ścieków komunalnych, wskazanych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych w ramach wyznaczonych aglomeracji Wspieranie budowy połączeń do zbiorczych systemów oczyszczania Modernizacja i rozbudowa systemu gospodarki wodno-ściekowej Miasta Nowego Sącza z przyległymi terenami gmin sąsiednich Kanalizacja opadowa w ulicy Radzieckiej w Nowym Sączu Odprowadzenie wód opadowych z budynku Szkoły Podstawowej Nr 9 do potoku Dąbrówka Odbudowa kanalizacji opadowej w ulicach Grunwaldzkiej i Bohaterów Orła Białego	Całkowita zgodność

Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza”

Strategia Rozwoju Nowego Sącza		Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza		Stopień zgodności
Cel strategiczny	Cele operacyjne	Cel średniookresowy	Kierunki działań	
		Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę od deficytów wody	Modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę, minimalizacja strat wody	
INFRASTRUKTURA OCHRONY ŚRODOWISKA	Zapewnienie i rozwój infrastruktury ochrony środowiska.	Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę od deficytów wody	Modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę, minimalizacja strat wody	Całkowita zgodność
		Dokonanie oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe	Modernizacja nawierzchni dróg	
		Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymywania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego w powietrzu na terenie miasta Nowego Sącza oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych na terenach zamieszkania zbiorowego, w szczególności: - poprawa stanu technicznego dróg o złym stanie technicznym, - zmiany w organizacji ruchu komunikacyjnego, - sprzątanie dróg przez ich zarządców	
			Modernizacja systemów grzewczych i eliminacja niskiej emisji zanieczyszczeń, w tym: - ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza ze spalania paliw w sektorze produkcyjnym i komunalnym, - wprowadzanie paliw niskoemisyjnych , - modernizacja kotłowni, - termomodernizacje obiektów	
		Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej	Wzmocnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej w planowaniu przestrzennym i strategicznym gminy oraz rozwój i wsparcie badań przyrodniczych	

Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza”

Strategia Rozwoju Nowego Sącza		Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza		Stopień zgodności
Cel strategiczny	Cele operacyjne	Cel średniookresowy	Kierunki działań	
INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNA	Wspieranie działań na rzecz zwiększenia atrakcyjności turystycznej Miasta.	Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej	Rozwój sieci szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych na terenach interesujących przyrodniczo	Całkowita zgodność
			Rewitalizacja Wenecji Sądeckiej i budowa toru kajakowego oraz rekreacyjno-sportowe zagospodarowanie Parku Strzeleckiego i jego okolic w Nowym Sączu	

8.1.4. Zgodność celów Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza z celami polityk nadrzędnych i równoległych

Traktat Akcesyjny w obszarze „Środowisko” zawarł warunki transpozycji unijnych dyrektyw do krajowego prawa ochrony środowiska. Stały się one podstawą formułowania celów krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych w II Polityce Ekologicznej Państwa, w zakresie gospodarowania zasobami naturalnymi, poprawy jakości środowiska, wzmocnienia instrumentów zarządzania środowiskiem oraz współpracy międzynarodowej. Łącznie z restrukturyzacją gospodarki działania te przyczyniły się do postępu w wielu dziedzinach (ograniczenie emisji podstawowych zanieczyszczeń do powietrza, pobór wód, zrzut biogenów). Oznacza to konieczność kontynuowania działań, przede wszystkim dotyczących:

- osiągnięcia jakości powietrza w zakresie dotrzymywania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego w powietrzu na terenie Miasta Nowego Sącza oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska,
- utrzymanie i osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód,
- zachowanie bogatej różnorodności biologicznej.

Podstawowym dokumentem opracowanym na szczeblu krajowym, który powinien być uwzględniony przy realizacji Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza jest Polityka Ekologiczna Państwa. W Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska podkreślono, że stanowi on przeniesienie polityki krajowej na szczebel lokalny. W niniejszej prognozie dokonano sprawdzenia tej tezy, poprzez zestawienie w macierzy (tabela nr 4) celów PEP w latach 2009-2012 z perspektywą do 2016 i celów Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza.

Z listy celów PEP nie uwzględniono w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska celów zawartych w priorytecie „Ochrona klimatu”, których realizacja zależy głównie od działań na szczeblu centralnym i nie odnoszą się one do regionalnej polityki ekologicznej.

8.1.5. Zgodność celów Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza z zapisami Ustawy o ochronie przyrody

W ustawie „O ochronie przyrody” z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2013 r., nr. 0, poz. 627-tekst jednolity z późn. zm.) zapisano m.in.:

1. Gospodarowanie zasobami dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz zasobami genetycznymi roślin, zwierząt i grzybów użytkowanymi przez człowieka powinno zapewniać ich trwałość, optymalną liczebność i ochronę różnorodności genetycznej, w szczególności przez:
 - ochronę, utrzymanie lub racjonalne zagospodarowanie naturalnych i półnaturalnych ekosystemów, w tym lasów, torfowisk, bagien, muraw, solnisk, klifów nadmorskich i wydm, linii brzegów wód, dolin rzecznych, źródeł i źródeł, a także rzek, jezior i obszarów morskich oraz siedlisk i ostoi roślin, zwierząt lub grzybów;
 - stworzenie warunków do rozmnażania i rozprzestrzeniania zagrożonych wyginięciem roślin, zwierząt i grzybów oraz ochronę i odtwarzanie ich siedlisk i ostoi, a także ochronę tras migracyjnych zwierząt.
2. Gospodarowanie zasobami przyrody nieożywionej powinno być prowadzone w sposób zapewniający ochronę innych zasobów, tworów i składników przyrody, oszczędne użytkowanie przestrzeni oraz zachowanie szczególnie cennych tworów i składników przyrody nieożywionej, w tym profili geologicznych i glebowych, jaskiń, turni, skałek, głazów narzutowych, naturalnych zbiorników i cieków wodnych, źródeł i wodospadów, elementów dna morza, wydm i glebowych powierzchni wzorcowych, a także miejsc występowania kopalnych szczątków roślin i zwierząt.
3. Zabrania się wypalania łąk, pastwisk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych, szlaków kolejowych oraz trzcinowisk i szuwarów.
4. Zabrania się wprowadzania do środowiska przyrodniczego oraz przemieszczania w tym środowisku roślin, zwierząt lub grzybów gatunków obcych.

W Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza uwzględniono zapisy ustawy „O ochronie przyrody”. Wyznaczono następujące kierunki działań:

- Objęcie ochroną prawną nowych obiektów i obszarów cennych przyrodniczo o znaczeniu regionalnym i lokalnym,
- Ochrona korytarzy ekologicznych,
- Objęcie ochroną prawną miejsc występowania gatunków zagrożonych wyginięciem oraz wsparcie ochrony ex situ,
- Wzmocnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej w planowaniu przestrzennym i strategicznym gmin oraz rozwój i wsparcie badań przyrodniczych,
- Ochrona terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym sposobem użytkowania,
- Kontynuowanie programu przebudowy drzewostanów silnie uszkodzonych przez zanieczyszczenia powietrza,
- Ochrona zbiorowisk leśnych o charakterze naturalnym lub półnaturalnym oraz śródleśnych zbiorników, torfowisk, podmokłości i cieków wodnych,
- Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci).

8.1.6. Zgodność celów Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza z zapisami KPGO 2014 oraz PGOWM (2012)

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza w zakresie odnoszące gospodarki odpadami jest zgodny z zapisami Ustawy o odpadach, jak również uwzględnia cele wyznaczone w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami (KPGO 2014) oraz w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego (PGOWM 2012).

W gospodarce odpadami komunalnymi przyjęto następujące cele określone w KPGO 2014 oraz w PGOWM 2012:

- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100 % mieszkańców oraz zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do 2015 r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
 - w 2013 r. więcej niż 50 %,
 - w 2020 r. więcej niż 35 %masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do końca 2014 r., do maks. 60 % wytworzonych odpadów,
- przygotowanie do ponownego użycia i recyklingu na poziomie min. 50 %, przynajmniej takich odpadów jak papier, tworzywa sztuczne, szkło i metale pochodzące z gospodarstw domowych (oraz w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów pochodzących z gospodarstw domowych) do 2020 r.

W celu osiągnięcia powyższych założeń proponuje się podjąć następujące działania:

- rozwój selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych,
- skierowanie do instalacji kompostowania odpadów ulegających biodegradacji pochodzących z selektywnej zbiórki, utrzymania terenów zielonych oraz ogrodów,
- rozwijanie metod zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji u źródła poprzez stosowanie przez mieszkańców przydomowych kompostowników.

Cele w gospodarce odpadami zawierającymi azbest

Cele krótko- i długookresowe:

- bieżąca aktualizacja danych dotyczących występowania wyrobów azbestowych na terenie miasta,
- sukcesywne osiąganie celów, które zostały określone w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, w tym usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest do 2032 r.

9. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano zadania ujęte do realizacji w ramach Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza.

Stopień i zakres oddziaływania zależą będzie przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia, czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, przekształconych antropogenicznie czy obszarach użytkowanych rolniczo lub też na obszarach cennych przyrodniczo i chronionych, gdzie negatywny zakres oddziaływania może być największy.

Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań zaplanowanych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza przy braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne. Biorąc jednak pod uwagę, że większość z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska wymagać będzie przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych. W niektórych przypadkach oddziaływanie, w zależności od aspektu jaki się rozważa, może mieć jednocześnie negatywny lub pozytywny wpływ na dany element środowiska.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto ocenę tę dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji inwestycji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Oznaczenia:

- (+) - realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
- (-) - realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
- (0) - realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie
- (+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
- (N) – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków, są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

Tabela 6. Przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne aspekty środowiska.

L.p.	Cele i kierunki działania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
		Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
1.	Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód i Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę od deficytów wody													
2.	Kierunek: Uporządkowanie gospodarki wodnej na terenie miasta (spowalnianie odpływu wód poprzez mikroretencję, renaturyzację rzek, modernizacja urządzeń melioracyjnych, wprowadzenie zamkniętych obiegów wody w przemyśle, wodooszczędnych technologii produkcji, modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę, minimalizacja strat wody)	N/+	N	+/-	N	N	0/+	+/-	+/-	0	0	0	0	+
3.	Kierunek: Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta (budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych, budowa, rozbudowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków, podłączenia do zbiorczych systemów oczyszczania, budowa szczelnych zbiorników na ścieki)	N/+	N	+/-	N	N	0/+	+/-	+/-	0	0	0	0	+
4.	Kierunek: Pozostałe działania mające na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych i ochrony środowiska wodnego (przeciwdziałania odprowadzeniu ścieków nieoczyszczonych z obiektów komunalnych i zakładów przemysłowych, obniżanie ładunków zanieczyszczeń niesionych w ściekach przemysłowych, skuteczna ochrona przed zanieczyszczeniami poprzez wdrażanie dobrych praktyk rolniczych, odbudowa rowów przydrożnych, zapewnienie ciągłości rzek i potoków stanowiących przeszkodę dla migracji ryb)	N/+	0	+	0	0	+	0	0/+	0	0	0	0	0
5.	Cel: Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymywania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego w powietrzu na terenie Miasta Nowego Sącza oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska oraz Promocja i wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych													
6.	Kierunek: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń z transportu (poprawa stanu technicznego dróg, zmiana w organizacji ruchu komunikacyjnego, sprzątanie dróg przez zarządców)	N/+	N/+	+/-	N/+	N/+	+/-	+/-	+/-	0	0/+	0	0/+	0
7.	Kierunek: Ograniczenie niskiej emisji ze źródeł komunalnych (ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze spalania paliw w sektorze produkcyjnym i komunalnym, wprowadzanie paliw niskoemisyjnych modernizacja kotłowni, termomodernizacja obiektów, modernizacja	0/+	0/+	+	0	0/+	0	+	0	0	0	0	0/+	0

Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza”

L.p.	Cele i kierunki działania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
		Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
	procesów technologicznych, ograniczenie emisji związków zanieczyszczających powietrze, w tym gazów cieplarnianych, likwidacja problemu spalania odpadów w gospodarstwach, w tym edukacja mieszkańców)													
8.	Kierunek: Promocja i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (popularyzacja odnawialnych źródeł energii, prowadzenie działań edukacyjnych, zwiększanie wykorzystania paliw alternatywnych, upowszechnianie informacji o wykorzystaniu odnawialnej energii, wspieranie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do wytwarzania energii odnawialnej, upowszechnienie informacji o rozmieszczeniu i możliwościach wykorzystania potencjału energetycznego odnawialnych źródeł energii)	N/+	0/+	+	0	0/+	0	+	0	0	0/+	0	0/+	+
9.	Kierunek: Pozostałe działania służące poprawie jakości powietrza atmosferycznego (identyfikacja obszarów z przekroczeniami, edukacja ekologiczna w odniesieniu do ochrony powietrza, realizacja programu ochrony powietrza, monitoring emisji zanieczyszczeń i jakości powietrza,)	0/+	0/+	+	0	0/+	0	+	0	0	0/+	0	0/+	0
10.	Cel: Dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe													
11.	Kierunek: Ograniczenie hałasu komunikacyjnego (modernizacja dróg, usprawnienie ruchu drogowego)	N/+	0	+/-	0/+	0	+/-	+/-	+/-	0	0/+	0	0/+	0
12.	Kierunek: inwentaryzacja obszarów narażonych na hałas (pomiar hałasu komunikacyjnego i przemysłowego, działania zmierzające do ograniczenia hałasu przemysłowego, tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania)	0/+	0	+	0/+	0	0	0	0	0	0	0	0/+	0
13.	Kierunek: Pozostałe działania związane z ograniczeniem hałasu na terenie Miasta Nowego Sącza (budowa ścieżek rowerowych, usprawnienie organizacji ruchu drogowego, monitorowanie realizacji programu ochrony przed hałasem, przestrzeganie zasad strefowania w planowaniu przestrzennym)	0/+	0	+	0/+	0	0	0	0	0	0	0	0/+	0

Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza”

L.p.	Cele i kierunki działania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
		Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
14.	Cel: Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej													
15.	Kierunek: Działania związane z ochroną i rozwojem systemów chronionych (objęcie ochroną nowych obiektów i obszarów cennych przyrodniczo, ochrona korytarzy ekologicznych)	+	0/+	0	0/+	0/+	0	0/+	0/+	0/+	0	0	0	0
16.	Kierunek: Działania związane z ochroną zagrożonych siedlisk i gatunków roślin i zwierząt (ochrona miejsc za występowania gatunków zagrożonych wyginięciem, wsparcie ochrony ex situ, wzmocnienie znaczenia bioróżnorodności)	+	0/+	0	0/+	0/+	0	0/+	0/+	0/+	0	0	0	0
17.	Kierunek: Ochrona krajobrazu (ochrona przed niewłaściwym sposobem użytkowania, wzmocnianie znaczenia ochrony krajobrazu w planowaniu przestrzennym, rozwój sieci szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych, promocja wdrażania programów rolno- środowiskowych, zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych, wzmocnienie roli rekreacyjnej zieleni, utrzymanie zieleni przydrożnej)	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0	0/+	0/+	+	0	0	+	0/+
18.	Cel: Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego													
19.	Kierunek: Działania związane z ochroną zasobów leśnych (ochrona zbiorowisk leśnych, zalesianie gruntów, przebudowa zniszczonych drzewostanów, stały nadzór nad gospodarką leśną, prowadzenie akcji edukacyjnej, monitoring środowiska leśnego)	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+
20.	Cel: Rekultywacja gleb zdegradowanych i zdewastowanych oraz przywracanie im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej													
21.	Kierunek: Działania wpływające na poprawę stanu środowiska glebowego (przepisy dobrych praktyk rolniczych, promowanie rolnictwa ekologicznego, prowadzenie monitoringu jakości gleb i ziemi, przeciwdziałanie erozji, zanieczyszczeniu i ogólnej degradacji gleb, przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno- błotnych przez czynniki antropogeniczne, rekultywacja terenów zanieczyszczonych lub przekształconych)	0/+	0/+	0/+	0/+	+	0/+	+	+	+	0/+	+	0/+	0/+

Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza”

L.p.	Cele i kierunki działania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
		Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
22.	Cel: Ochrona zasobów kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych													
23.	Kierunek: Ochrona zasobów i rekultywacja terenów (kontrola koncesji na eksploatację, uwzględnianie w opracowaniach planistycznych udokumentowanych złóż, rekultywacja terenów)	0/+	0/+	0/+	0/+	+	0/+	+	+	+	0/+	+	0/+	0/+
24.	Cel: Zabezpieczenie przed skutkami powodzi													
25.	Kierunek: Działania związane z ochroną ludzi i przyrody przed powodzią (spowolnienie odpływu rzek: renaturyzacja koryt rzecznych, odtwarzanie mikroretencji, modernizacja urządzeń melioracyjnych, zapobieganie lokalizacji zabudowy na terenach zalewowych, działania edukacyjne, systematyczna konserwacja rzek i cieków, opracowanie dokumentów dotyczących zasięgu wód powodziowych, stworzenie map zagrożenia i ryzyka powodziowego)	N/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+
26.	Cel: Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju i Polityką Ekologiczną Państwa													
27.	Kierunek: Działania związane z uporządkowaniem odpadów komunalnych na terenie (selektywna zbiórka odpadów komunalnych, w tym: biodegradowalnych, wielkogabarytowych, remontowo- budowlanych, zużytych opon, niebezpiecznych, rozbudowa instalacji przetwarzania odpadów)	0/+	0/+	+	0/+	0/+	+	0/+	+	+	0/+	0/+	0/+	0/+
28.	Kierunek: Działania ukierunkowane na zmniejszenie ilości azbestu na terenie gminy (aktualizacja danych o ilości azbestu na terenie miasta Nowego Sącza, realizacja zapisów „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu”, dofinansowanie dla mieszkańców na transport i utylizację wyrobów azbestowych)	0/+	0/+	+	0/+	0/+	+	0/+	+	+	0/+	0/+	0/+	0/+
29.	Kierunek: Pozostałe działania mające na celu poprawę sytuacji w gospodarce odpadami (edukacja ekologiczna, sporządzanie sprawozdań, kontrola firm odbierających odpady komunalne, usuwania i rekultywacja dzikich wysypisk, wdrażanie innowacyjnych technologii (BAT))	0/+	0/+	+	0/+	0/+	+	0/+	+	+	0/+	0/+	0/+	0/+

9.1. PODSUMOWANIE PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE ASPEKTY ŚRODOWISKA, W SZCZEGÓLNOŚCI NA OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ

9.1.1. Oddziaływanie na obszary Natura 2000, bioróżnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta

Zadania w ramach działania „Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej” mają na celu poprawę stanu przyrody na terenie miasta Nowego Sącza, biorąc pod uwagę ochronę zasobów przyrodniczych, w szczególności obszarów cennych przyrodniczo. W efekcie korzystnie wpłyną na stan przyrody w mieście.

Wpływ działań wyznaczonych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza na obszary objęte ochroną i projektowane na podstawie Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r. o *ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627- tekst jednolity z późn. zm.) będą oceniane w oparciu o procedurę ocen oddziaływania na środowisko w procesie ubiegania się o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji inwestycji na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2008, nr 199, poz. 1227).

W stosunku do **obszarów Natura 2000** zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r. o *ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627- tekst jednolity z późn. zm.) zabrania się, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

1. pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
2. wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
3. pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Dla ochrony wartości przyrodniczych **Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** powołanego Rozporządzeniem Nr 92/06 Wojewody Małopolskiego z dnia 24 listopada 2006 r. (Dz. U. Woj. Małop. Z 2006 r. Nr 806 poz. 4862) stosuje się następujące przepisy tj.

1. Na terenie Obszaru zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, lęgówisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r. Nr 129 poz. 902 i Nr 170 poz.1217);
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświsłowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalną gospodarką wodną lub rybacką;
 - 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno- błotnych;
 - 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 25 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru.
3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, nie dotyczy obszarów, na których dopuszczono wydobywanie do celów gospodarczych skał, objętych koncesjami wydanymi na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228 poz. 1947 oraz z 2006 r. Nr 133 poz. 934 i Nr 170 poz. 1217) lub ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, nie dotyczy wykonywania koniecznych prac ziemnych bezpośrednio związanych z realizacją dopuszczalnych w Obszarze robót budowlanych.
5. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 8 nie dotyczy:
- 1) budowania nowych obiektów budowlanych na obszarach, co do których:
 - a. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dopuszczają budowę nowych obiektów budowlanych w takim zakresie, w jakim budowa została jednoznacznie dopuszczona w tych aktach prawnych,
 - b. uzgodnione z Wojewodą Małopolskim w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92 poz. 880 oraz z 2005 r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130 poz. 1087) w związku z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80 poz. 717 z późn. zm.¹⁾) projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dopuszczają budowę nowych obiektów budowlanych w takim zakresie, w jakim budowa ta została jednoznacznie dopuszczona w tych aktach prawnych;
 - 2) obszarów, co do których w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia istniały decyzje o warunkach zabudowy, do czasu wykonania na ich podstawie przedsięwzięć inwestycyjnych lub utraty mocy obowiązującej takich decyzji.

W stosunku do **pomników przyrody (27 obiektów)** ustanowionych na terenie miasta Nowego Sącza zabrania się:

1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,
2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
3. uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
5. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno- błotnych,
6. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierząt oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
7. zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów,
8. umieszczania tablic reklamowych.

Zakazy, o których mowa nie dotyczą:

1. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody,
2. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody,
3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska jest zgodna z zapisami Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r. o *ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., nr. 0, poz. 627- tekst jednolity z późn. zm.) oraz uwzględnia zapisy aktów prawa miejscowego powołujących formy ochrony oraz akty prawa miejscowego odnoszących się do ochrony gatunkowej roślin, grzybów i zwierząt.

9.1.2. Oddziaływanie na wody

Realizacja zadań w ramach założonego celu: *Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód i Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę od deficytów wody* ma w efekcie doprowadzić do racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi, jednocześnie chroniąc środowisko wodne przed zanieczyszczeniami.

Wpływ działań wyznaczonych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza na wody powierzchniowe i podziemne będzie oceniany w oparciu o procedurę ocen oddziaływania na środowisko w procesie ubiegania się o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji inwestycji na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2008, nr 199, poz. 1227).

Zadania ukierunkowane na poprawę jakości wód podziemnych i powierzchniowych poprzez uporządkowanie gospodarki ściekowej (budowa lub modernizacja sieci kanalizacyjnych, budowa, rozbudowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków, podłączenia do zbiorczych systemów oczyszczania, budowa szczelnych zbiorników na ścieki) wpłyną pozytywnie na stan środowiska wodnego na terenie gminy. Skutkiem utworzenia sprawnego systemu odprowadzania ścieków komunalnych, przemysłowych i rolnych jest zmniejszenie ilości ścieków nieoczyszczonych odprowadzanych do środowiska. W celu ochrony środowiska wodnego przed zanieczyszczeniami ze źródeł komunalnych, przemysłowych i rolniczych stosuje się przepisy m.in. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w *sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego* (Dz.U. 2006, nr 137, poz. 984), rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych* (Dz. U. Nr 241, poz. 2093), rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 31 stycznia 2003 r. w *sprawie dopuszczalnych mas substancji, które mogą być odprowadzane w ściekach przemysłowych* (Dz.U. 2003, nr 35, poz. 309).

Systemy kanalizacyjne nie stwarzają podczas normalnej eksploatacji znaczących zagrożeń dla środowiska. Z uwagi jednak na znaczące oddziaływania w przypadku awarii lub wypadku wskazana jest stała kontrola stanu technicznego tych instalacji, jak również opracowanie szczegółowych planów usuwania skutków awarii.

Zadania związane z poprawą nawierzchni dróg, budową i przebudową dróg, wiązać się będą z zagospodarowania wód opadowych i roztopowych z powierzchni utwardzonych – do systemu kanalizacji deszczowej lub rowów. Wody opadowe i roztopowe niosą ze sobą ładunek zanieczyszczeń tj. zawiesina, różnego rodzaju substancje olejowe, w tym węglowodory ropopochodne, metale ciężkie (Pb, Zn, Cu, Cd, Cr, Ni i in.), związki organiczne i nieorganiczne, chlorki Na, Mg, Ca, zanieczyszczenia pływające grube, związki biogenne (N, P, K) oraz mikrozanieczyszczenia (np. węglowodory aromatyczne). Powyższe zanieczyszczenia dostają się do

wód w wyniku spływu z powierzchni utwardzonej, z wypłukiwania substancji z materiałów stosowanych do przebudowy dróg, z nieszczelnych układów paliwowych i smarowniczych sprzętu remontowo- budowlanego wykorzystywanego przy pracach budowlanych. Działania związane z prowadzeniem prac budowlanych z użyciem sprzętu ciężkiego będą chwilowe i krótkotrwałe, które ustąpią wraz z zakończeniem prac budowlanych. Podczas użytkowania dróg i parkingów powstaną wody opadowe i roztopowe, stanowiące potencjalne zagrożenie dla środowiska wodnego i glebowego. Wody opadowe i roztopowe z terenów komunikacyjnych przed wprowadzeniem do wód lub ziemi powinny będą spełniać zapisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. *w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. 2006, nr 137, poz. 984)*. Wody nie spełniające wymagań powinny być oczyszczane, tak aby spełnione były standardy powyższego rozporządzenia.

Znaczna część zadań w sposób ogólny ujmuje problematykę ochroną wód powierzchniowych i podziemnych. Są to działania z kategorii zadań „miękkich” nie powodujących negatywnych oddziaływań na środowisko wodne. Działania te będą miały korzystny wpływ na jakość wód powierzchniowych i podziemnych oraz właściwe gospodarowanie wodami.

9.1.3. Oddziaływania na klimat akustyczny

Działania wyznaczone w celu: *Dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe* wpłyną w sposób pozytywny na środowisko. Wszelkiego rodzaju inwestycje ograniczające emisję hałasu do środowiska, przede wszystkim na obszarach ochrony akustycznej przyczyniają się do istotnego zmniejszenia negatywnego oddziaływania powodowanego przez hałas.

W Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza wymieniono zadania ogólnie podejmujące problematykę ochrony przed hałasem, dotyczące całego terenu miasta. Są to zadania tj. usprawnienie organizacji ruchu drogowego, tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania, przestrzegania zasad strefowania w planowaniu przestrzennym. Działania te będą korzystnie wpływać na klimat akustyczny miasta.

Działania związane z: modernizacją nawierzchni dróg lub budową dróg, budową ścieżek rowerowych, rewitalizacją obiektów, modernizacją sieci wodociągowych, odbudową kanalizacji opadowej, budową lub modernizacją sieci kanalizacyjnej, przyłączy do zbiorczego systemu oczyszczania, rozbudowy instalacji do składowania lub przetwarzania odpadów, mogą powodować negatywne krótkoterminowe oddziaływania na środowisko. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany do prac remontowo- budowlanych powoduje zwiększoną emisję hałasu do środowiska. Przewiduje się, że to oddziaływanie będzie chwilowe i ustąpi z chwilą zakończenia prac.

Wpływ działań wyznaczonych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza na klimat akustyczny będzie oceniany w oparciu o procedurę ocen oddziaływania na środowisko w procesie ubiegania się o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji inwestycji na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008, nr 199, poz. 1227)*.

Realizacja przedsięwzięć szczególnie na terenach ochrony akustycznej będzie uwzględniać zapisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2012, nr 0, poz. 1109)* oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 roku *w sprawie wymogu dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz.U. 2005, nr 263 poz. 2202)*.

9.1.4. Oddziaływanie na powietrze

Działania określone w celu *Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymywania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego w powietrzu na terenie miasta Nowego Sącza oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska* są działaniami korzystnie wpływającymi na jakość powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń z transportu, przemysłu oraz zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych. Na poprawę jakości powietrza wpłynie zmiana stanu technicznego dróg, zmiany w organizacji ruchu drogowego, modernizacja systemów grzewczych, termomodernizacje, modernizacja procesów technologicznych na niskoemisyjne oraz budowa ścieżek rowerowych.

Swój wkład w poprawę jakości powietrza atmosferycznego będą miały również rzetelnie przeprowadzone działania edukacyjne na temat zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza ze źródeł niskiej emisji oraz szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych, a w dalszej perspektywie propagowanie energii ze źródeł odnawialnych lub zachęcanie do korzystania z rowerów. Zmniejszeniu emisji do powietrza będzie sprzyjać rozwój OZE, na terenie Miasta Nowego Sącza – energia wodna lub słoneczna.

Do zadań, które w perspektywie długookresowej wpłyną pośrednio na jakość powietrza należy zaliczyć m.in. ochronę zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych, utrzymanie terenów zieleni (zachowana powierzchnia czynna biologicznie), wdrażanie programów rolno-środowiskowych, wszelkie działania kontrolne związane z ograniczeniem emisji do powietrza oraz akcje edukacyjne promujące postawy ekologiczne. Wyznaczenie zadań polegających na ograniczeniu emisji do atmosfery pozwoli na wyeliminowanie zagrożenia dla zdrowia ludzi i ograniczy niszczenie fasad budynków, w tym także zabytkowych.

Działania związane z: modernizacją nawierzchni dróg lub budową dróg, budową ścieżek rowerowych, rewitalizacją obiektów, budową lub modernizacją sieci wodociągowej, sieć kanalizacyjnej, połączeń do sieci zbiorczej, rozbudowy instalacji do składowania lub przetwarzania odpadów, mogą powodować negatywne krótkoterminowe oddziaływania na środowisko. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany do prac remontowo- budowlanych powoduje zwiększoną emisję zanieczyszczeń (pyłów i gazów) ze spalania paliw w silnikach samochodowych, ścierania opon i nawierzchni drogowej, jak również okładzin hamulcowych. Emisja zanieczyszczeń może wystąpić również w przypadku prac spawalniczych czy prac malarskich. Przewiduje się, że to oddziaływanie będzie chwilowe i ustąpi z chwilą zakończenia prac.

Podczas użytkowania dróg przewiduje się emisję zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw w silnikach samochodowych. Emitowane są przede wszystkim tlenek węgla (CO), dwutlenek węgla (CO₂), tlenki azotu (NO_x) oraz węglowodory. Dodatkowym problemem jest emisja zanieczyszczeń pyłowych pochodzących głównie ze ścierania opon, hamulców oraz nawierzchni dróg. Pyły te często zawierają metale ciężkie tj. ołów, nikiel, kadm i miedź.

W trakcie prowadzenia prac remontowo- budowlanych, jak również w przypadku użytkowania dróg będą uwzględnione dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu wymagane rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012, nr 0, poz. 1031).

Wpływ przedsięwzięć wyznaczonych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza na powietrze atmosferyczne będzie oceniany w oparciu o procedurę ocen oddziaływania na środowisko w procesie ubiegania się o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji inwestycji na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008, nr 199, poz. 1227).

9.1.5. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz

Działania wyznaczone w celu *Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej i Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej,*

z zachowaniem bogactwa biologicznego- m.in. zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych, wzmocnienie roli rekreacyjnej zieleni wpłyną korzystnie na gleby i zachowanie różnorodności biologicznej oraz na estetykę obszaru.

Działania wyznaczone w celu *Rekultywacja gleb zdegradowanych i zdewastowanych oraz przywracanie im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej* wpłyną korzystnie na stan powierzchni ziemi. Założone prace rekultywacyjne mają pozytywny aspekt środowiskowy, społeczny i ekonomiczny. Wpłyną na poprawę wartości ekologicznych obszaru zdegradowanego oraz wyższą wartość ekonomiczną i użytkową.

Na polepszenie jakości gleb wpływają również wszystkie działania edukacyjne związane z propagowaniem odpowiedniej praktyki rolniczej w gospodarstwach, promowaniem rolnictwa ekologicznego, wdrażaniem programów rolno- środowiskowych. Pozytywnie na gleby będą oddziaływać zadania: przeciwdziałania degradacji chemicznej gleb, przeciwdziałanie erozji oraz ogólnemu pogarszaniu się jakości gleb.

Działania związane z: modernizacją nawierzchni dróg lub budową dróg, budową ścieżek rowerowych, rewitalizacją obiektów, modernizacją sieci wodociągowej, budową lub modernizacją sieci kanalizacyjnej, podłączeń do sieci zbiorczej, rozbudowy instalacji do składowania lub przetwarzania odpadów, mogą powodować negatywne krótkoterminowe oddziaływania na środowisko. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany do prac remontowo- budowlanych spowodować może zwiększoną emisję zanieczyszczeń do ziemi ze spalania paliw w silnikach samochodowych, ścierania opon i nawierzchni drogowej, jak również okładzin hamulcowych. Ponadto praca sprzętu ciężkiego wiązać się może z przekształceniem powierzchni ziemi na terenach objętych realizacją przedsięwzięć. Należy zauważyć, że przedsięwzięcia mogą być prowadzone na terenach przekształconych.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw w silnikach samochodowych, ścierania opon, hamulców oraz nawierzchni dróg tj. tlenek węgla (CO), dwutlenek węgla (CO₂), tlenki azotu (NO_x) oraz węglowodory, metale ciężkie tj. ołów, nikiel, kadm i miedź mogą być deponowane do powierzchni ziemi- wtórne zanieczyszczenie.

Podczas realizacji inwestycji mających wpływ na powierzchnię ziemi będą przestrzegane zapisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz.U. 2002, nr 165, poz. 1359).

Wpływ działań wyznaczonych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza na powierzchnię ziemi będzie oceniany w oparciu o procedurę ocen oddziaływania na środowisko w procesie ubiegania się o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji inwestycji na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2008, nr 199, poz. 1227).

9.1.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza nie stwierdzono oddziaływania na zasoby naturalne. Wpływ działań będzie oceniany w oparciu o procedurę ocen oddziaływania na środowisko w procesie ubiegania się o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji inwestycji na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2008, nr 199, poz. 1227).

9.1.7. Oddziaływanie na ludzi

Zadania określone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska mogą stanowić źródło potencjalnego uciążliwości na ludzi. Będą to przede wszystkim inwestycje związane z użyciem sprzętu ciężkiego tj. modernizacja nawierzchni dróg lub budowa dróg, budowa ścieżek rowerowych, rewitalizacja obszarów lub obiektów, modernizacja sieci wodociągowej, budowa lub modernizacja

sieci kanalizacyjnej, przyłącza do sieci zbiorczej, rozbudowa instalacji do składowania lub przetwarzania odpadów. Przewiduje się, że negatywne oddziaływania będą chwilowe i ustąpią z chwilą zakończenia robót. Wspomniane prace realizacyjne mogą stanowić zagrożenie dla ruchu pieszego i kołowego, w związku z powyższym istotne jest odpowiednio wcześnie poinformowanie lokalnej ludności o prowadzonych pracach budowlanych i ziemnych, które umożliwi przygotowanie się do ewentualnych utrudnień. Oprócz informacji powinno pojawić się także prawidłowe oznakowanie miejsc budowy. Prace o największym stopniu uciążliwości powinny odbywać się w porze dziennej, najlepiej z pominięciem tzw. godzin szczytu. Wszystkie prace budowlane i ziemne powinny odbywać zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa budowlanego, BHP itp.

Podczas użytkowania infrastruktury drogowej na terenie miasta mogą wystąpić oddziaływania na środowisko m.in. powietrze, klimat akustyczny, itp. Zamierzone działania inwestycyjne powinny być prowadzone z uwzględnieniem dopuszczalnych standardów jakości powietrza, poziomu hałasu itd. (cytowanych we wcześniejszych rozdziałach).

Działania związane z budową lub modernizacją sieci kanalizacji pomimo oddziaływania w fazie budowy dają w efekcie korzyści społeczne. Gospodarstwa domowe podłączone zostaną do sieci kanalizacyjnej co podwyższy standard życia mieszkańców.

Wpływ działań wyznaczonych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza na zdrowie i życie ludzi będzie oceniany w oparciu o procedurę ocen oddziaływania na środowisko w procesie ubiegania się o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji inwestycji na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2008, nr 199, poz. 1227).

9.1.8. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Wpływ działań wyznaczonych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza na zabytki będzie oceniany w oparciu o procedurę ocen oddziaływania na środowisko w procesie ubiegania się o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji inwestycji na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2008, nr 199, poz. 1227).

Działania polegające na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do atmosfery pozwolą na ograniczenie niszczenia fasad budynków, w tym także zabytkowych. Ponadto wszelkiego rodzaju inwestycje ograniczające emisję hałasu, przede wszystkim na obszarach zwartej zabudowy przyczyniają się do istotnego zmniejszenia ryzyka zdrowotnego powodowanego przez hałas. Ma to swoje korzyści również dla budynków zlokalizowanych w bliskim sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych, ponieważ zmniejszają się drgania i wibracje, które mogą powodować ich uszkodzenie. Podobnie w sytuacji podjęcia działań związanych z ochroną przed powodzią zmniejszą ryzyko zniszczenia obiektów zabytkowych.

Podczas realizacji zadań wyznaczonych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska uwzględnione zostaną zapisy Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.).

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr. 25, poz. 150 z późn. zm.) kompensacja przyrodnicza to zespół działań prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych. Warianty kompensacji przyrodniczej powinny być określone w ramach wydawanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla poszczególnych przedsięwzięć. Zgodnie z art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227) decyzje te określają środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięć, a w szczególności warunki wykorzystywania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich, a także w przypadku, gdy z oceny przedsięwzięcia na środowisko wynika potrzeba wykonania kompensacji przyrodniczej (stwierdza konieczność jej wykonania).

Na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza nie stwierdzono znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Jednak w przypadku przedsięwzięć, które będą wskazane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2010 r. Nr 213, poz. 1397 z późn. zm.) podstawą prawną do prowadzenia postępowania w sprawie tego typu przedsięwzięć będzie Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2008, nr 199, poz. 1227). Wówczas wyznaczone zostaną działania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą dla planowanych przedsięwzięć.

Wśród działań mających na celu zapobieganie oddziaływania planowanych inwestycji wyróżniono:

- prawidłowe zabezpieczenie sprzętu technicznego oraz miejsc wykonywania prac budowlanych – remontowych, w trakcie realizacji inwestycji, ze zwróceniem szczególnej uwagi na miejsca wrażliwe na zmiany warunków siedliskowych,
- wykorzystywanie możliwie najlepszych dostępnych technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt. Zgodnie z art. 52 ust.1 pkt 4 Ustawy o ochronie przyrody z dnia 14 kwietnia 2004r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 627- tekst jednolity z późn. zm.) w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową obowiązuje zakaz niszczenia ich siedlisk i ostoi. W związku powyższym przed wykonaniem prac związanych m.in. z termomodernizacją budynków lub usuwaniem azbestu należy przeprowadzić ich inwentaryzację pod kątem występowania ptaków, w szczególności jerzyka (*Apus apus*) i wróbla (*Passer domesticus*) i nietoperzy; w razie stwierdzenia występowania ww. gatunków, termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych).

11. ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE

Realizacja ustaleń Aktualizacji Program Ochrony Środowiska nie będzie powodować znaczących oddziaływań transgranicznych. Jednakże, ze względu na fakt podpisania przez Polskę i ratyfikowania Konwencji o ocenach oddziaływania w kontekście transgranicznym należy podkreślić obowiązek informowania państw w przypadku podejmowania działań mogących znacząco oddziaływać na ich terytorium.

12. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Realizacja przedsięwzięć w ramach Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza w perspektywie długofalowej ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto, ze względu na ogólny charakter dokumentu brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych zadań.

W przypadku przedsięwzięć, które będą wskazane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r. Nr 213, poz. 1397 z późn. zm.) podstawą prawną do prowadzenia postępowania w sprawie tego typu przedsięwzięć będzie Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008, nr 199, poz. 1227). Wówczas wyznaczone zostaną działania alternatywne dla planowanych przedsięwzięć.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań w dużej mierze zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych.

Rozważając warianty alternatywne przedsięwzięcia rozważa się: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne, a także wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Należy jednak pamiętać, że nawet wybór Wariantu „0”, może wiązać się z pewnymi konsekwencjami, ponieważ brak realizacji inwestycji może wywołać negatywny skutek dla środowiska.

13. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

W Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza określone są zasady oceny i monitorowania efektów jego realizacji. Zaproponowane w nim wskaźniki pozwalają określić stopień realizacji poszczególnych działań i prognozowań związane z tym zmiany w środowisku. Oceny realizacji Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dokonuje się co dwa lata i w oparciu o następujące zagadnienia:

- określenie zaawansowania przyjętych celów,
- określenie stopnia wykonania zadań (działań),
- ocena rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem.

System oceny skutków realizacji programu powinien być oparty na odpowiednio dobranych wskaźnikach presji, stanu i reakcji. Monitoring, powinien być prowadzony w cyklu rocznym, a sprawozdania z jego realizacji powinny być udostępniane, zgodnie z wymogami ustawy Prawo Ochrony Środowiska, co najmniej w cyklu dwuletnim. Monitoring ten obejmuje dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które najogólniej można określić jako:

- monitoring ilościowy,
- monitoring jakościowy.

Ujęcie ilościowe – obrazuje prognozę zmian konkretnych wielkości (wskaźników). Nie do wszystkich elementów środowiska da się przypisać wskaźniki (nie wszystkie dane są dostępne), aby dokonać prognozy ilościowej w niektórych elementach środowiska. Do prognozowania zmian wskaźników w przyszłości wykorzystano informacje o dynamice zmian tych wskaźników w przeszłości, nakładów w okresach poprzednich i planowanych do poniesienia (uwzględniono fakt, iż część zaplanowanych nakładów w poprzednim okresie nie została zrealizowana), oraz wymogi UE.

Ujęcie jakościowe – dla elementów środowiska, dla których nie można prognozować określonych wskaźników lub jest to utrudnione, wykorzystano ocenę jakościową, która stanowi jednocześnie uzupełnienie do oceny ilościowej.

W związku z realizacją celów określonych w Aktualizacji Programie Ochrony Środowiska proponuje się prowadzenie monitoringu:

- emisji hałasu i jakości powietrza - w przypadku realizacji inwestycji drogowych, inwestycji dotyczących gospodarki wodno- ściekowej, zmian użytkowania terenu i innych czynności związanych z emisją hałasu, pyłu i gazu do otoczenia;
- jakości i ilości wód- w przypadku realizacji inwestycji drogowych, inwestycji dotyczących gospodarki wodno- ściekowej i innych czynności mogących mieć wpływ na stan jakościowy i ilościowy zasobów wodnych,
- stanu i jakości gleby- czynności mogących mieć wpływ na przekształcenie jej powierzchni oraz na jej jakość,
- stanu przyrody- w przypadku czynności mogących mieć wpływ na zmniejszenie zasobów przyrodniczych.

Uzupełnieniem monitoringu wskazanego w niniejszej Prognozie może być monitoring prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie.

14. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza jest zgodna ze strategicznym dokumentem Unii Europejskiej –priorytetami VI Wspólnotowego Programu Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska uwzględnia również zapisy podstawowych, krajowych dokumentów strategicznych: Polityki Ekologicznej Państwa, Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska oraz Krajowego Planu Gospodarki Odpadami (KPGO2014) i Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego (PGOWM 2012).
- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska umożliwia identyfikację skutków środowiskowych oraz potencjalnych zmian warunków życia mieszkańców regionu w wyniku realizacji ustaleń dokumentu.
- Spośród zidentyfikowanych problemów środowiskowych, z których wynikają konkretne cele ochrony środowiska, należy w szczególności wymienić:
 - ochronę zasobów wodnych,
 - zmniejszenie emisji hałasu
 - zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza,
 - ochronę przyrody, w tym różnorodności biologicznej,
- W perspektywie, dla którego opracowano Aktualizację Programu Ochrony Środowiska konieczne jest zwrócenie szczególnej uwagi na działania z zakresu:
 - usprawnienia gospodarki wodno-ściekowej, z konieczności osiągnięcia do 2015 roku dobrego stanu wód: powierzchniowych i podziemnych,
 - ochrony przyrody i utrzymania różnorodności biologicznej poprzez m.in. rozszerzenie obszarów chronionych,
 - usunięcie z obszaru powiatu odpadów azbestowych realizując zapisy Programu Usuwania Azbestu dla miasta Nowego Sącza.
- Przeprowadzone w ramach niniejszej Prognozy analizy zgodności celów Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska z celami nadrzędnych dokumentów strategicznych oraz podstawowych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym, wskazują na znaczną ich spójność oraz zharmonizowanie. Spójność regionalnej polityki ekologicznej ze strategicznymi celami rozwoju powiatu i gminy jest podstawą równoważenia rozwoju w horyzoncie średnio i długookresowym. Dzięki temu Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska może stać się skutecznym narzędziem koordynacji działań na rzecz wdrożenia rozwoju zrównoważonego w regionie.
- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska w odniesieniu do ekosystemów leśnych, rolnych, wodnych i zurbanizowanych oraz podstawowych komponentów środowiska charakteryzuje się zdecydowaną przewagą korzystnych skutków środowiskowych.
- System gospodarki odpadami na terenie miasta Nowego Sącza jest zgodny z ustaleniami Krajowego Planu Gospodarki Odpadami (KPGO 2014) i Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego (PGOWM 2012) oraz spełnia podstawowe uwarunkowania wynikające z unijnych przepisów.
- Miasto Nowy Sącz zapewnia czystość i porządek na swoim terenie oraz tworzy warunki do jej utrzymania poprzez:
 - tworzenie warunków do wykonywania prac lub umożliwia wykonywanie prac odpowiednim jednostkom;
 - zapewnienie budowy, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z gminami instalacji lub urządzeń służących gospodarce odpadami;
 - (dąży do objęcia) objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;

- ustanowienie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych obejmujące frakcje odpadów (papier, metal, tworzywo sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe, odpady ulegające biodegradacji)
 - tworzenie punktów selektywnej zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
 - zapewnienie osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowanie ich do użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowisko;
 - prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi;
 - informowanie mieszkańców poprzez stronę internetową;
 - analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi (corocznie);
- Rozwiązania w zakresie gospodarki odpadami w Nowym Sączu można uznać za przyjazne środowisku, nie generujące nieodwracalnych negatywnych oddziaływań.

15. STRESZCZENIE

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Nowego Sącza” jest art. 46 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (tj. Dz.U. z 2008 Nr 199 poz. 1227, z późn. zm.).

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska na środowisko i stwierdzenie czy realizacja proponowanych zadań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi.

Analiza celów ustanowionych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska wykazała, że są zgodne i realizują cel strategiczny wyznaczony w:

- Traktacie Akcesyjnym - VI Wspólnotowym Programie Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego.
- Polityką Ekologiczną Państwa w lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 (PEP),
- Wojewódzkim Programie Ochrony Środowiska,
- Krajowym Planem Gospodarki Odpadami (KPGO 2014),
- Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami (PGOWM 2012)

Ocena stanu środowiska na terenie gminy pozwoliła wskazać następujące problemy ochrony środowiska:

- usprawnienia gospodarki wodno-ściekowej, z konieczności osiągnięcia do 2015 roku dobrego stanu wód: powierzchniowych i podziemnych,
- ochrony przyrody i utrzymania różnorodności biologicznej poprzez m.in. rozszerzenie obszarów chronionych.
- ochrony powietrza atmosferycznego, ograniczanie emisji zanieczyszczeń,
- ograniczenia hałasu i jego negatywnego oddziaływania na środowisko i mieszkańców,
- usunięcie z obszaru miasta odpadów azbestowych realizując zapisy Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu.

Wskazane problemy środowiskowe na terenie miasta znajdują rozwiązanie w ramach zaproponowanych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska zadań do realizacji.

W Prognozie przeanalizowano możliwy wpływ wskazanych do realizacji zadań na następujące elementy: powietrze i klimat, wody, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi i glebę, krajobraz, dziedzictwo kulturowe, w tym zabytki, populację oraz zdrowie ludzi. Określono oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Pozytywne oddziaływania zadań wskazanych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska na środowisko zdecydowanie przeważają nad negatywnymi. Pozytywne potencjalne oddziaływanie mogą mieć przedsięwzięcia w ramach priorytetu:

- zachowanie bogatej różnorodności biologicznej,
- utrzymanie i osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód,
- osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymywania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego w powietrzu na terenie Miasta Nowego Sącza oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska
- dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe.

Negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji. Jako ewentualne długoterminowe oddziaływania zidentyfikowano m.in.:

- nieodwracalne przekształcenia terenów (np. inwestycje drogowe),
- nieodwracalne zmiany w krajobrazie (np. inwestycje drogowe),
- pogorszenie jakości powietrza (w przypadku budowy nowych dróg),
- podwyższenie poziomu hałasu (np. inwestycje drogowe),
- przerwanie szlaków migracji (np. inwestycje drogowe).

Realizacja zadań nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie oddziaływać na środowisko.

W przypadku, gdy projekty nie zostaną wdrożone prowadzić to będzie do pogłębiania się problemów w zakresie ochrony środowiska, co negatywnie wpływać będzie na zdrowie mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich priorytetów pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużycia zasobów środowiskowych.

16. LITERATURA

1. Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Nowego Sącza.
2. Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce, wg stanu na 31.12.2012r., Państwowy Instytut Geologiczny.
3. Centralna baza danych geologicznych - baza.pgi.waw.pl,
4. Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (Decyzja Komisji Nr 2009/91/WE z dn. 12.12.2008 r. (Dz. Urz. UE L 43/21 z dn. 13.02.2009 r.)),
5. Decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej z dnia 16 listopada 2012 r. w sprawie przyjęcia szóstego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Decyzja Komisji Nr 2011/64/EU z dn. 10.01.2011 r. (Dz. Urz. UE L 33/146 z dn. 08.02.2011 r.)).
6. <http://www.nowysacz.pl>.
7. Koreleski Krzysztof, Oddziaływania napowietrznych linii energetycznych na środowisko człowieka, Nr 2/2005, POLSKA AKADEMIA NAUK, Oddział w Krakowie, s. 47–59, Komisja Technicznej Infrastruktury Wsi.
8. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014.
9. Ministerstwo Środowiska, Obszary Natura 2000, www.natura2000.mos.gov.pl
10. Monitoring chemizmu gleb ornych Polski w latach 2010-2012 GIOŚ Warszawa 2012
11. Natura 2000 w planowaniu przestrzennym- rola korytarzy ekologicznych, M. Kistowski, M. Pchalek, Wyd. Ministerstwa Środowiska, Warszawa, 2009r.
12. Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2012 roku, WIOŚ Kraków,
13. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego, 2012,
14. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016 – Warszawa 2008 r.
15. Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami (Szpadt, 2010 r.).
16. Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla miasta Nowego Sącza na lata 2005- 2012,
17. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego - projekt,
18. Program Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2007-2014.
19. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Rejestr form ochrony przyrody na terenie województwa małopolskiego, Kraków, 2013 r.
20. Strategia rozwoju Nowego Sącza 2020,
21. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Nowego Sącza,
22. Wyniki badań monitoringowych wód powierzchniowych, podziemnych, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego, benzenu WIOŚ Kraków, Nowy Sącz,
23. Zmiany w postępowaniach administracyjnych w sprawie ocen oddziaływania na środowisko, I. Grudzińska, J. Zarzecka, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska , Warszawa, 2011r.

ZAŁĄCZNIK 1. Aktualny stan zagospodarowania przestrzennego miasta Nowego Sącza oraz lokalizacja obszarów objętych ochroną prawną lub proponowanych obszarów w obrębie miasta Nowego Sącza

